

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:



Lietuva turi ką pasiūlyti – 4 psl.

- Jis apiplėšė save – 2
- Visur taip, tik Lietuvoje kitaip – 3
- Judėjimas Lietuvos pilietybei išsaugoti – 5, 14
- Šiaurės Amerikos ateitininkų savaitgalis – 6
- Lietuviškais Prūsijos takais (2 dalis) – 7, 12
- Sportas – 8
- M. Montessori pasekėja pažymėjo savo garbų jubiliejų – 10
- Renginių kalendorius – 10, 11

Valiutų santykis
1 USD — 2.56 LT
1 EUR — 3.45 LT

Prezidentė dalyvavo ES Rytų partnerystės viršūnių susitikime

Varšuva (President.lt) – Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė dalyvavo Varšuvoje vykusiame ES ir Rytų partnerystės šalių vadovų susitikime, kuriame buvo aptariamas tolesnis ES ir šešių ES Rytų partnerystės šalių – Gruzijos, Moldovos, Ukrainos, Baltarusijos, Armėnijos ir Azerbaidžano – bendradarbiavimas bei tolesni veiksmai, kaip paspartinti kaimyninių šalių pertvarkas ir suartėjimą su ES.

Kalbėdama plenarinėje susitikimo sesijoje, šalies vadovė pabrėžė būtinybę paspartinti vizų režimo liberalizavimą, tačiau, pasak prezidentės, visoms Rytų kaimynėms turi būti taikomi vienodi reikalavimai. Šalies vadovė pažymėjo, kad Lietuva aktyviai remia Ukrainos siekį pasirašyti, o Gruzijos ir Moldovos siekius pradėti derybas dėl laisvosios prekybos susitarimų. Prezidentė taip pat pabrėžė, kad šių tikslų pasiekimas tiesiogiai priklauso nuo pačių šalių pastangų sparčiau vykdyti vidines pertvarkas.

Prezidentė paragino Rytų partnerystės šalis siekiant bendrų tikslų veikti išvien, nes vieningas partnerių balsas būtų geriau girdimas, o siekiai – aiškiau suprantami. Susitikime svarstyti vizų režimo liberalizavimo, demokratijos plėtros, ekonomi-



Prezidentė Dalia Grybauskaitė Varšuvoje dalyvavo Europos Sąjungos Rytų partnerystės viršūnių susitikime. Dž. G. Barysaitės nuotr.

nio bendradarbiavimo, energetinio saugumo, žmonių judėjimo ir tarpusavio ryšių skatinimo klausimai.

D. Grybauskaitė kritiškai vertina Baltarusijos neatstovavimą ES susitikime dėl Rytų kaimynų. Prezidentė sakė, kad Baltarusijos delegacija Lenkijos surengtame susitikime nedalyvauja, nes kvietimas buvo išsiųstas tik užsienio reikalų ministrui. ES 27 valstybės narės pareiškime pareikalavo, kad Baltarusijos režimas nedelsiant paleistų ir reabilituo-

tų visus politinius kalinius. Prie šio pareiškimo Armėnija, Azerbaidžanas, Gruzija, Moldova ir Ukraina neprisidėjo. Baltarusija yra viena iš šešių posovietinių valstybių, dalyvaujančių Rytų partnerystės programoje. Ja siekiama plėtoti artimesnius santykius su kaimyninėmis šalimis.

Susitikimas Varšuvoje pritraukė daug žinomų politikų, tarp kurių – Vokietijos kanclerė Angela Merkel, Europos Vadovų Tarybos pirmininkas Herman Van Rompuy ir kt.

Lietuvos, Rusijos ir Baltarusijos organizacijos vienijasi į antiatominį judėjimą

Vilnius (BNS) – Lietuvos, Rusijos ir Baltarusijos nevyriausybinių ir žaliųjų kuria antiatominį judėjimą, kuris kovos prieš trijų atominių elektrinių (AE) statybą šiose valstybėse.

Vilniuje susitikę trijų valstybių kelių politinių ir visuomeninių organizacijų atstovai pasirašė pareiškimą dėl kampanijos „Už nebranduolinį regioną“. Tarp pasirašiusiųjų yra Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjunga, Lietuvos žaliųjų sąjūdžio partija, Baltarusijos visuomeninė orga-

nizacija „Ekodom“, Baltarusijos žaliųjų partija, Baltarusijos laisvės partija, Rusijos grupė „Ekozaschita“ ir kt.

Pasirašiusieji teigia, kad jų tikslas – pasiekti, kad Lietuva, Baltarusija ir Rusijos Karaliaučiaus sritis atsisakytų atominės energetikos plėtros. „Trys AE (Baltijos, Visagino ir Ostrovecio) bus pastatytos ne daugiau kaip 350 kilometrų atstumu viena nuo kitos, o kiekvienos iš jų poveikis ištikus avarijai bus juntamas tūkstančių kilometrų spinduliu“, – teigiama dokumente.

Jo autoriai tvirtina esą įsitikinę, kad visos trys valstybės pajėgios vystytis be branduolinės energetikos.

Antiatominio judėjimo dalyviai ketina Lietuvoje, Baltarusijoje ir Rusijoje rinkti parašus prieš AE statybą. Anot judėjimo atstovų, baltarusius gąsdina ne tik jų valdžios ketinimai Astrave statyti branduolinę jėgainę, bet ir Lietuvos planai statyti Visagino AE. Lietuva, Rusija ir Baltarusija yra pranešusios, kad imasi statyti atominės jėgaines.

Rokiškio dvaro rūmai – tarp patraukliausių turizmo vietovių

Briuselis (Bernardinai.lt) – Briuselyje vykusioje „Gala“ apdovanojimų iškilmėse 21 turizmo vietovė – po vieną iš kone kiekvienos Europos Sąjungos šalies – buvo paskelbtos 2011 metų Europos patraukliausiomis lankytinomis vietomis, atsižvelgiant į turizmą ir vietovių restauravimą, praneša Europos Komisija. Į šį sąrašą pateko Rokiškio dvaro rūmai.

Buvusios grafo Ignoto Tyzenchauzo rezidencijos elegantiški, prašmatnūs Rokiškio dvaro rūmai stovi nuostabių sodų viduryje. Jų kruopščiai atnaujintos menės ir kultūros vakarai traukia tiek vietinius lankytojus, tiek svečius iš užsienio. Dabar čia veikia ir regioninis Rokiškio muziejus, kurio kolekcijoje yra daugiau kaip 77,000 kultūrinių eksponatų, knygų ir taikomojo meno kūrinių; be to, senieji dvaro pastatai ir pagalbiniai pastatai buvo atnaujinti, sugrąžinant buvusią prabangą. Teritorijoje taip pat yra neįprastas Kalėdų prakartėlių muziejus.



Rokiškio dvaro rūmai traukia tiek vietinius lankytojus, tiek svečius iš užsienio. Bernardinai.lt nuotr.

Redakcijos žodis



Lietuva sparčiai skina Nobelio Tai-kos premijos laurus, tiesa, ne tos tikro-sios, bet alternatyviosios. Rugsėjo 29 d. Harvard University šią premiją atsiėmė Vilniaus meras Artūras Zuokas (2001 m. alternatyviają Nobelio premiją laimėjo Grūto parkas.) Atsiimdamas premiją Zuokas sakė, jog gyvenime stengiasi vadovautis Mark Twain posakiu, kad gy-venime pats paveikiausias ginklas yra juokas. Vilniaus merui premija paskirta už pasiekimą, kuris iš pradžių priverčia nusijuokti, o po to rimtai pagalvoti. Vaiz-do įrašas, kur Zuokas šarvuočiu per-važiuoja ant dviračių tako ir pėsčiųjų perėjos pastatytą automobilį, akimirk-sniu apskriejo pasaulį ir internete buvo peržiūrėtas daugiau nei 5 mln. kartų. Premijos „IgNobels“ – pagal žodį „igno-ble“ („nešovingas“, „gėdingas“), kurios kasmet dalijamos Harvard leidžiamo humoro žurnalo „Annals of Improbab-le Research“, yra skiriamos už pasieki-mus, kurių „negalima ar nereikia pakar-toti“. Maga paklausti, kuriam iš dviejų – negalima ar nereikia – reikėtų priskirti Zuoko poelgį su šarvuočiu?

Vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00 Pirmą klasę: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė dalia.cidzikaitė@gmail.com Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė rainbow.vilnius@gmail.com

- Moderatoriai – kun. Viktoras Rimšelis
- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
 - Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
 - Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
 - Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasižinti kopiją.

El. paštas: rastine@draugas.org skelbimai@draugas.org administracija@draugas.org

Apaštalas Paulius džiaugėsi, maty-damas augantį iti-kėjusių į Kristų skai-čių, tačiau jo džiaugsmą temdė nesutarimai bei nesantaikos, kurios truk-dė jaunai krikščionių bendruomenei augti. To-dėl apaštalas ne kartą perspėjo krikš-čionis saugotis susiskaldymų bei vaidų, kurių priežastimi dažniausiai būna žmonių puikybė – noras susi-reikšminti ir pirmauti.

Net būdamas įkalintas, apaštalas Paulius sielojosi, kad tarp jo tikėjimo brolių trūksta sutarimo, ir ragino būti vieningus „Jūs padarysite mano džiaugsmą tobulą tuo, kad laikysitės vienos minties, turėsite vienokią meilę, santaiką ir sutarimą. Tegul nelieka vietos vaidams ar tuščiai puikybei“ (Fil 2, 1–3).

Šis apaštalo Pauliaus perspėji-mas yra labai aktualus mūsų dabar-čiai. Susipriešinimai ir vieni kitų kaltinimai temdo mūsų tėvynės pa-dangę ir verčia žmones nusivilti lais-ve. Jeigu žmones, kaip teigiama, gali suvienyti tik krepšinis, tai tokia vie-nybė labai trapi ir laikina, kaip tra-pios yra ir krepšinio pergalės. Tikra visuomenės jungtis gali būti tik aukštesnė už patį žmogų jėga. Ši jėga – tikėjimas į Jėzų Kristų, iš kurio ga-lime ir privalome išmokti, kaip rei-kia mylėti ir būti vieningiems.

Lankydamasis savo tėvynėje, po-piežius Benediktas XVI kalbėjo: „Vie-nybės pamatas yra tikėjimas. Mūsų tikėjimo rimtumas priklauso nuo to, kiek rimtai mes gyvename pagal Die-vo žodį, kiek rimtai mes stengiamės tarnauti tam Jo kūrinui, kurį Jis sutvėrė pagal savo paveikslą ir pana-šumą. Tai galioja ir kiekvieno žmo-gaus asmeniniame gyvenime, ir tau-tos ar valstybės bendruomenėje. Tai galioja mūsų kontinentui ir visam pasauliui.“

Dievo žodis, kuriuo remiasi mū-sų tikėjimas, mums atskleidžia tik-ros, žmones vienijančios meilės es-mę. Apaštalo Pauliaus laiške filipie-čiams rašoma: „Jis, turėdamas Dievo prigimtį, godžiai nesilaikė savo lygy-bės su Dievu, bet apiplėšė pats save, priimdamas tarno išvaizdą ir tap-

Jis apiplėšė pats save

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS



damas panašus į žmones. Jis ir išore tapo kaip visi žmonės; Jis nusižemi-no, tapdamas klusnus iki mirties, iki kryžiaus mirties” (Fil 2, 6–8). Štai ko-kia yra Jėzaus meilė, kuri peržengia Dievą ir žmogų skiriančią nuodėmės bedugnę, bet, kad tai padarytų, turi apiplėšti save, priimdamas žmogaus prigimtį, nusižemindamas iki mirties ant kryžiaus. Tokia yra tikroji meilė, bet daugelis jos nepažįsta.

Žmonės dažnai klysta, manyda-mi, kad jie myli tuomet, kai širdis yra pilna gražių emocijų. Ne visuo-met tai būna tikra meilė, dažniau – tik aistra. Tokia tariama meilė, apie kurią tiek daug šiandien kalbama, dažniausiai ieško tik savęs ir už kitą žmogų neprisiima jokios atsakomy-bės. Tikroji meilė visuomet pajėgia dėl pamulto žmogaus daug ko atsisa-kyti ir niekada nedaro to, kas galėtų jį pažeminti ar įskaudinti. Apaštalo žodžiais tariant – meilė geba apiplėšti tik save, nusižeminti ir pakelti bet kokią kryžių.

Prieš dvylika metų mirė kunigas Algirdas Mocius, palikęs taurų pa-vyzdį, kaip reikia Kristaus pavyzdžiu mylėti žmones. Sunkiais pokario me-tais, rizikuodamas laisve, jis partiza-nams rinko maisto produktus. Nu-teistas dešimčiai metų, kunigas lage-ryje išdalindavo gautus siuntinius kaliniams, nors pats buvo panašus į skeletą. Atlikęs bausmę ir grįžęs į Lietuvą, vėl uoliai dirbo ir vėl buvo nuteistas dešimčiai metų. Tačiau net pačios sunkiausios kalinimo sąlygos nepakeitė jo tvirtos krikščioniškos nuostatos – pirmiausia matyti žmo-nes ir jų vargus, o tik paskui pasi-rūpinti savimi. Šitaip geri tėvai myli savo vaikus.

Šiomis dienomis Lietuvoje buvo paminėtos žydų genocido 70-osios metinės. Kai naciai žudė žydus, gel-bėti pasmerktuosius reikė rizikuoti savo gyvybe. Nepaisydami didžiulės

grėsmės, tūkstančiai lie-tuvių atliko meilės žyg-darbį – rizikavo, slėpė ir gelbėjo nekaltus žmones. Septyniems šimtams šių gelbėtojų yra suteiktas Pasaulio teisuolio vardas. Tokia yra tikroji meilė, kuri išauga ant tikėjimo

uolos.

Šios Kristaus meilės vedamas po-piežius Benediktas XVI šiomis die-nomis lankėsi Vokietijoje. Daugybė žmonių šiltai sveikino Šventąjį Tėvą, bet netrūko ir priešiškumo. Daug kas norėtų, kad popiežius pritartų ne-krikščioniškam žmonių elgesiui, kurio sekuliarizuotoje Vokietijoje, kaip ir visoje Europoje, yra apstu. Jei popiežius tai padarytų, žiniasklaida jam keltų ovacijas. Tačiau ištikimybė Bažnyčiai ir meilė žmonėms nelei-džia popiežiui atsisakyti savo nuosta-tų ir todėl jis aiškiai formuluoja, koks turi būti tikėjimas. Jis kalba: „Dievo nepaisymas mūsų visuome-nėse vis labiau akivaizdus. Vis ma-žiau rūpi Apreiškimo istorija, apie kurią mums kalba Šventasis Raštas. Tad gal ir mes turėtume pasiduoti se-kuliarizmo spaudimui ir atskiedę sa-vo tikėjimą tapti moderniais žmonė-mis? Žinoma, kad tikėjimas būtų šiuolaikiškas, reikia jį vis iš naujo permastyti ir naujai juo gyventi. Ta-čiau tikėjimo atskiedimas mums ne-padės. Mums reikia tikėjimo visu-mos. Tokiu tikėjimu turime šiandien gyventi.“

Šie popiežiaus žodžiai yra nepa-prastai aktualūs ir Lietuvai. Pas mus taip pat netrūksta pasimetimo tikėji-mo srityje. Daug kam atrodo, kad Bažnyčia laimėtų, jei sušvelnintų nelengvus moralinius reikalavimus, jei daugiau atsižvelgtų į žmonių nuo-monę. Benediktas XVI labai taikliai atsako: „Jei mes patys susikurtume tikėjimą, jis neturėtų jokios vertės. Mes neišrandame tikėjimo ir nesusi-tariame dėl to, ką tikėti ir kuo ne. Ti-kėjimas – tai pamatas, ant kurio mes stovime.“

Maldoje prašykime Viešpatį, kad tvirtai stovėtume ant krikščioniško tikėjimo pamato ir kad būtume pilni tikros meilės mus supantiems žmo-nėms.

Kyšio provokacija ar „provokacija“?

KAROLIS JOVAIŠAS

Iš neteisės negali kilti teisė. Remdamasis tokia nuostata, Teismas išteisino kyšio davi-mu kaltintą Audrius Butkevičių, kurį niekaip nepavadinsi neapsi-plunksnavusiu naujoku kyšinin-kavimo srityje. Atsižvelgiant į tai, ar šis veikėjas tikrai ar tariamai buvo provokuojamas duoti kyšį, toks teismo sprendimas yra saliamoniškas arba „saliamoniškas”. Duotu atveju „saliamoniškas”.

Klausimas ne tas, ar atliekant nusikalstamą veiką imituojančius veiksmus draudžiama provokuoti asmenį padaryti nusikaltimą, o tas, ar teismas teisingai aiškina nusikaltimo provokavimo sąvoką. Kalbos nėra, jeigu Ky-šininkų brolija registruotų savo įstatus Teisingumo mi-nisterijoje, o kiekvienas šios brolijos narys, prieš atlikda-mas šventą pinigų perdavimo ritualą, apie savo ketini-mus privaloma tvarka išplatintų filmuotą medžiagą in-ternete, tai minėto modelio taikymo teisėtumas ir pagrįs-tumas, ko gero, nekeltų abejonių netgi Temidės tarnams. Deja, praktika, švelniai kalbant, yra kiek kitokia. Teisine prasme svarbu ne tai, ar duodamas kyšis, o tai, ar jo davi-mas yra įrodomas. Nėra įrodymų, nėra kyšio. Štai čia ir yra šuo pakastas. Kaip galima atskleisti kyšininkavimo fak-tą, demaskuoti kyšininkus ir priskirti jiems kyšio davimą?

Kyšio davimo, kaip ir bet kokio kito tamsaus nusikal-timo, atskleidimas ir kyšininko, kaip ir bet kokio kito nu-sikaltėlio, demaskavimas remiasi tam tikromis faktinė-mis aplinkybėmis. Viena iš jų – kyšio siūlymas. Aptaria-mu atveju ši aplinkybė yra esminė ir svarbiausia.

Kaip pasireiškia kyšio siūlymas? Ar suinteresuotas asmuo siūlo kyšį tiesiai šviesiai, iškart detalčiai aptarda-

mas visas sąlygas ir paslaugų įkainius? Ar jis skuba, tarsį Sei-mas, atsisakydamas duoti sutiki-mą patraukti baudžiamojon atsa-komybėn kyšininkavimu įtaria-mą jo nari? Arba, atvirkščiai, at-sargiai tirdamas dirvą, jis teikia aptakius ir išankstinius siūly-mus? Ką reiškia provokuoti padaryti nusikaltimą? Tai reiškia palenkti daryti nusikaltimą, kurio asmuo nebūtų padaręs, jeigu jo atžvilgiu nebūtų taikomas spaudimas, aktyvus skatinimas ir kurstymas, melagingi pažadai ir kitos psichinio poveikio priemonės. Kita vertus, provo-kuoti reiškia valdyti konkretų žmogų konkrečioje situa-cijoje, o tai gali daryti tas provokatorius, kuris šioje situa-cijoje yra pranašesnis už provokuojamąjį. Pranašesnis protiškai, psichiškai ir emociškai.

Pranašesnis? Koks nors nežinomas ir tik jo dėka iš-garsėjęs žmogelis pranašesnis už jį – neseniai ugingą oratorių ir ministrą A. Butkevičių? Matyt, vien nuo to-kios minties A. Butkevičiui turėtų pasidaryti bloga. La-bai bloga. Ir, ko gero, visiškai pagrįstai. Yra provokacija ir yra „provokacija”. „Provokacija” yra tuomet, kai ėriu-kas vien savo buvimu „provokuoja” vilką, graži mergina – žagintoją, spindinti juvelyrinės parduotuvės vitrina – plėšiką, o egoistiniai poreikiai – politiką.

Ar teisė turi nusileisti neteisėtumui? Uolūs katalikai yra šventesni už Romos popiežių, o Lietuvos teismai, aiš-kindami „provokacijos” sąvoką, šventesni už Europos Žmogaus Teisių Teismą. Savo ruožtu toks šventumas ke-lia didelį pavojų valstybei, pažeistai pavojingomis korup-cijos metastazėmis, paversdamas kovos su korupcija siekį paverčia tuščiais ir beprasmiškais žodžiais. **Delfi.lt**

I

Yra toks posakis – „Eina sau”. Lietuva pamažėl eina sau. Grybauskaitė – sau, žurnalistai – sau, oligarchai – sau, Kubilius – sau, Tomaševski – sau. Tauta irgi sau... Tik reklama – tau. Iš reklamos ir derėtų mokytis.

II

Sugalvojau saulę, sugalvojau lietu, sugalvojau dramblių... O ar yra sugalvota kokia nors Lietuva, kuri (bent kaip siekiamybė) galėtų būti dauginama kultūroje – apdainuojama dainose, apvaidinama teatruose bei kino filmuose, aprašoma kultūringuose laikraščiuose?

O gal Lietuva yra „bet kokia”? Netgi truputėlį „jokia” – nežinanti nei ko nori, nei kur eina, nei ką daro.

Koks Lietuvos įvaizdis egzistuoja mūsų pasirauskšlėjusiose smegeninėse? Ilgą laiką egzistavo kunigaikščių Lietuva vėliau (ypač išeivijoje) – šiaudinių stogų bei rūtų Lietuva. Paskui kolūkius tverianti socialistinė Lietuva, su pirmininku vidury ratelio.

Tokia su kolūkio pirmininku ir liko... Bet, anot vyno specialistų, ne-

Eina sau

VYTAUTAS V. LANDSBERGIS



dera naują vyną pilti į senus vynmaišius. Kolūkio pirmininką reikėtų išpilti ir vynmaišius išplauti.

III

Kokią pagrindinę žinią siunčiame pasauliui (bei sau) apie nūdiene, XXI amžiaus pradžios Lietuvą?

Ką tik pasibaigęs krepšinio čempionatas parodė, kad Lietuva visus lietuviškumo likučius buvo investavusi į savo komandą, vildamasi, kad ši visiems duos į dūdas. Nes mūsųose didžiausia laimė yra Krepšinis tolydžio tampa pagrindiniu mūsų Tėvynės meilės ramentu, protezu. Per jį su juo ir jame mes mylime savo kraštą, užgerdami alumi ir kitais afrodižiakais. Ir didžiausia nelaimė įvyksta tuomet, kai kas nors (pvz., makedonai) tą ramentą išspiria. Tautą išsyk-

IV

Praėjusiais metais vienas X provincijos miestelis pakvietė padainuoti „Juodojo kaspino” renginyje, vykusiame centrinėje miesto aikštėje, prie nepriklausomybės paminklo. Pamatęs, kad šios garbingos šventės tereikia nedideliame garbių miestelėnų chorui, dar pro šalį bėgusiam merui ir keliems žilagalviams savanoriams, pasijutau gana keistai. Anei vieno jaunuolio(-ės).

Įsivaizduoju, kad į miestelio dviliktokų režisuotą renginį būtų susirinkę žymiai daugiau beišsivaikš-

tančių. Gal tuosyk geriau visas tokias šventes (o gal ir visą Lietuvą sykiu?) atiduoti jaunimui? Jaunimui atiduotinas ir lietuviškos dainos konkursas per LTV.

V

O gal tai nuovargio ženklai, rodantys, jog esamasis laikas pažymėtas ne vienijimosi, o skaidymosi sąvybėmis? Tuomet ir valdiškos pas-tangos ką nors suvienyti nieko nelemtų.

Yra toks rusiškas žodis „razlaga-jietsia”, kuriuo apibūdinamas kūno irimo procesas, vykstantis mirusiame organizme. Kita šio žodžio prasmė – išsiskirsto, išsivaikšto, atsidalina. Kai ląstelėms nebereikia būti kartu, jos ima ir išsiskirsto. Ląstelės krūvoje laiko Dvasia, o kai Ji išeina, organizmas pradeda skaidytis.

Yra laikas rinkti akmenis, yra laikas jais mėtytis. Mūsų paaugliškas laikas skatina vis dar mėtytis. Ir šios akmenligės niekaip neišsigydytyme, kol pagrindiniai metikai, aktyviau besireiškiantys viešojoje erdvėje (valatkos, šapranauskai, etc.) nepradės elgtis truputį kitaip. Pvz., mandagiai.

NUOMONĖS, KOMENTARAI

Visur taip, tik Lietuvoje kitaip!?

VIOLETA RUTKAUSKIENĖ

Stebėdama Lietuvos ir jos gyven-tojų gyvenimą, nuotaikas ir būseną pradėdau jau daug ko nesuprasti ir vis dažniau galvoju, kad lietuvių, visai nesvarbu, kur jie begyventų, sąmonėje, mąstyme ir elgesyje dedasi kažkas keisto ir labai nesuprantamo – viskas kitoniškai. Ir visai nesvarbu, kaip toje patarlėje sakoma, kad nežmoniškai.

Štai Amerikoje gyvenantys žmo-nės vadinami amerikiečiais. Pagal kilmę, tiesa, yra jų visokių: prancū-zų, vokiečių, lenkų, rusų, argentinie-čių, lietuvių ir dar daugybė kitų, bet pasauliui jie vis tiek žinomi kaip amerikiečiai. Niekas dėl to net nedis-kutuoja ir neprotestuoja. Priešingai, visi tik ir nori jais būti. Kiekvienais metais tūkstančius žmonių „iššventi-nant” į amerikiečius, eilėje šios pa-laimintos akimirkos laukia milio-nai. Net lenkai neprotestuoja ir Ame-rikos Europos Parlamentui neskun-džia, kad juos čia kažkas „ameriko-nais” per prievartą verčia būti. Čia, Amerikoje, taip, bet va, Lietuvoje su lenkakalbiais lietuviais kitaip.

Vokietijoje gyvena vokiečiai, Ki-nijoje – kinai, Albanijoje – albanai, Lenkijoje – lenkai, Anglijoje – anglai. Pagal tai, kaip visame margame pa-saulyje yra, ko gero, ir pas mus Lie-tuvoje panašiai turėtų būti. Pagaliau, visi čia gyvenantys žmonės, visai nesvarbu, kokios kilmės jie būtų, jei-gu jau savo likimą susiejo su Lietuva, jos žeme ar per kraujo giminystę už-sitikrino ryšį su šia šalimi, vadovau-jantis pasaulio valstybių patirtimi, turėtų vadintis lietuviais?

Tai suprasdamas popiežius Jo-nas Paulius II savo lankymosi Lietu-voje metu į čia gyvenančius lenkus, melddamasis prie Aušros vartų, kreipėsi tokiais žodžiais: „Broliai ir sesės lenkų kilmės lietuviai.” Daug ką toks kreipinys nustebino, bet lenkakal-biai lietuviai nei protestavo, nei užsi-gavo. Tiesa, šiais laikais tokia Šven-tojo tėvo išmintis nedaug kam reika-linga, to nė viena pusė ir neprisime-na, o vertėtų.

Kartą vieno renginio metu į susi-rinkusius buvo kreiptasi žodžiais:

„Mieli lietuviai”. Kalba sukosi apie lietuvius, lietuvių tautą, lietuvių žemę, lietuvių prigimtines teises, Lie-tuvą Tėvynę. Bet tuos žodžius kažkas pasigavo ir prasidėjo įprastas lietu-viškas niurzgėjimas: kaip drįstate tik apie lietuvius kalbėti, juk ižeidžiate kitus Lietuvos gyventojus, nerodote pagarbos kitataučiams, o svarbiausia – trukdote tiems lietuviams, kurie čia susirinko putojančio alaus pager-ti. Ką čia apie lietuviškus reikalus bekalbėsi, kai viskas susiveda tik į alaus bokalų skaičių. Ar nebus, kaip toje dainoje: „Vyrai gėrė, vyrai gers, kol žemelė apsivers.”

Kaip ir visada, mes, lietuviai, vi-sur persūdome ir perlenkiame lazda. Ir susimąstai tai matydama, jog jau visai netoli tas laikas, kaip, kad sako-ma tuose, ką tik paminėtos dainos posmuose – „kai žemelė apsivers, ant griuvėsių vyrai gers”. Ant savos žemės, tautos ir valstybės pamatų ger-sime ir tiek nusigersime, kad po ku-rio laiko net archeologai negalės įro-dyti, kad toje žemėje kažkada lietu-vių gyventa.

Neseniai kažkas virtualioje erd-vėje idėjo skelbimėlį su kreipiniu „Dėmesio visiems lietuviams”. Maty-tumėte, kas dėjosi. Negalima taip kreiptis, kitų tautų atstovai išžeis – nematomos dūšėlės snibždėjo kone iš kiekvieno kampo. O kas čia blogo? Visi juk taip daro: antai, lenkai radi-juje kreipiasi į visus lenkus, čekai – į čekus, vokiečiai – į vokiečius, meksi-kiečiai – į meksikiečius, o va, lietu-viams į lietuvius kreiptis negalima. „Nielzia” ir viskas, kaip caro laikais, spaudos draudimo metais, sakyda-vo.

Pavojinga šiais laikais būti lietu-viu, tarti, rodos, paprastus žodžius:

„lietuvīs”, „lietuviai”, „lietuvių tau-ta”. Gal tuoj bijosime sakyti ir „Lie-tuva”, gal bus nepatogu ir lietuviškai kalbėti. Anksčiau mūsų senelius ir tėvus už lietuvybę sodino į kalėjimus įvairūs svieto perėjūnai, svetimi Lie-tuvos grobikai, graždankės ir KGB tarnai. Keista, bet šiandien prie lietu-vių tautos naikinimo aktyviai prisi-deda ne rusai, ne švedai, ne lenkai, ne vokiečiai, prancūzai, ne caro ir sovietų valdžios tarnai, o savi – lietu-

Nepritariu šūkiui „Lietuva tik lietuviams”, bet ir lietu-viams Lietuvoje turi rasti vietos, o Lietuvai, kaip valsty-bei, taip pat turi būti rodoma pagarba. (...) Bet juk pas mus viskas kitaip. Todėl ir tenka baimintis, kad po šitos Lietuvos netrukus visai neliks jokios Lietuvos.

viai. Ir bijok jau ne priešo, o savo lie-tuvio, nežinia kam tarnaujančio, sie-lą šėtonui pardavusio, nežinia ko sie-kiančio. Toks šėtono tarnas kaipmat tave suės, radikalo, nacionalisto, eks-tremisto, fašisto, teroristo, margi-nalo, išsišokėlio, ultros, nelegalo eti-kete papuoš. Girdėjau vieno seno pro-tingo lietuvių kalbos mokytojo pa-sakymą: „Lietuvėlė” tokia pat graži, kaip ir buvo, tik joje žmonės jau nebe tokie kaip anksčiau: dori, draugiški ir nuoširdūs, visi labai pasikeitė.”

Kur tik pasisuki, visur kokią ste-binančią naujieną pamatai ar išgirs-ti. Todėl vėl ir vėl dyviniesi, kad vi-sur kažkaip taip, o pas mus kitaip. Nežinau, ar žinote, ar pastebėjote, jog Lietuvoje jau nėra lietuvių? Tiesa, reikia prisipažinti, kad dabar visi esame Lietuvos Respublikos ir Euro-

pos Sąjungos piliečiai, o mūsų lietu-viškuose pasuose nebeliko įrašo apie tautybę. Valdžios atstovai nusprendė, jog nereikia, nes kai kas Lietuvoje to nenori, išvelgia diskriminaciją kitų tautų atžvilgiu. Taigi oficialiai lyg ir nebėra lietuvių. Vienu biurokratų užsimojimu nukirstas ilgus amžius saugotas tautos kodas, nacionalinis tapatumas.

Neliks lietuvių, neliks tautos, kalbos, o be jų nebus ir valstybės. Ne-reikės nei tankų, nei tų kelių parsidavėlių į Maskvą siųsti saulės iš rytų parsigabenti. Tiesa, kai kas sako, kad trūkstančių gyventojų ir būsimų Lie-tuvos piliečių bus galima parsivežti iš kitų šalių. Tikriausiai jie bus loja-lūs Lietuvos piliečiai, bet ar jie bus lietuviai, ar perims mūsų tradicijas, tai – didelis klausimas. Bent jau šių dienų patirtis su lenkų kilmės lietu-

viais nieko gero nežada. Nepritariu šūkiui „Lietuva tik lietuviams”, bet ir lietuviams Lietuvoje turi rasti vietos, o Lietuvai, kaip valstybei, taip pat turi būti rodoma pagarba. Čia nuo seno gyvenančiai lietuvių tautai, jos kalbai, kuri yra šios valstybės kalba, turėtų būti kažkokios teisės, kaip ir visame pasaulyje. Bet juk pas mus viskas kitaip. Todėl ir tenka baimin-tis, kad po šitos Lietuvos netrukus visai neliks jokios Lietuvos.

Violeta Rutkauskienė – istorikė, istorijos ir visuomenės mokslų dėstytoja, beveik 25 m. dirbusi Kauno Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje, Numizmatikos skyriuje. Gedimino lituanistinės mokyklos di- rektorė, JAV LB Waukegan-Lake County apylinkės narė.

Lietuva turi ką pasiūlyti

Rugsėjo 25–28 dienomis vyko JAV įmonių žvalgytuvės Lietuvoje

DALIA CIDZIKAITĖ

Net 20 metų Lietuva laukė pirmosios JAV vyriausybės sertifikuotos verslo misijos. Laukti buvo verta – pirmoje oficialioje JAV verslo misijoje dalyvavo 47-ios Lietuvos ir JAV įmonės. Į Vilnių atvyko 11-os Amerikos įmonių delegacijos, dar 5-ių bendrovių atstovai misijos metu su Lietuvos verslininkais bendravo virtualiai. Misijoje dalyvavo 31 Lietuvos bendrovė. Per dvi dienas fizinėje ir virtualioje erdvėje įvyko net 87 verslo susitikimai. Pirmajai JAV ir Lietuvos verslo misijai pasirinktos 5 sritys: informacinės technologijos, klientų aptarnavimo centrai, saulės elementų gamyba, biomasės gamyba ir bioplastikų gamyba.

Ženklas, kad JAV eksporto politika keičiasi

Kaip pastebėjo JAV verslo misiją Lietuvai prieš metus pasiūlęs surengti JAV Komercijos departamento sekretoriaus pavaduotojas Europai ir Azijai Juan S. Verde, keturias dienas, nuo rugsėjo 25-osios iki 28-osios, Lietuvoje vykusio pirmoji ne tik Lietuvoje, bet ir visame Baltijos regione sertifikuota JAV verslo misija Lietuvai pasiūlė unikalias „laimėk-laimėk“ aplinkybes („a win-win situation“), kai laimi abi pusės.

Pasak JAV pareigūno, verslo misija yra puikus įrankis, leidžiantis šalies, kurioje ji rengiama, įmonėms lengviau ir greičiau užmegzti verslo ryšius su konkrečiomis jas dominančiomis įmonėmis JAV. „Vienintelė Lietuvos problema, – pastebėjo Verde, – yra ta, jog Lietuva tikrai turi ką pasiūlyti, tik niekas dar apie tai nežino.“

JAV yra didžiausia pasaulio ekonomika, Lietuvoje ji – penkta šalis pagal investicijų skaičių, dešimta pagal eksportą. Lietuvos Respublikos ūkio ministro Rimanto Žyliaus nuomone, JAV investicijų padidinimas Lietuvoje tėra tik vienas iš Vyriausybės numatomų žingsnių. Spaudos konferencijoje jis išsakė viltį, jog sertifikuotos misijos tarp Lietuvos ir JAV taps nuolatiniais verslo saitais tarp dviejų valstybių.

Didžioji dauguma JAV verslo misijų yra rengiamos šalyse, kurių ekonomikos, palyginti su Lietuva, yra ir didesnės, ir pajėgesnės, tokiose kaip Rusija, Vokietija, Turkija, Jungtinė Karalystė, todėl, pastebėjo JAV atstovai, tokios misijos rengimas Lietuvoje yra ženklas, jog keičiasi Amerikos eksporto politika, ieškoma mažesnių, strateginių verslo partnerių, į kurių gretas patenka ir Lietuva.

Lietuvos ūkio ministras patikino JAV verslo atstovus, jog Lietuvos vyriausybė daro viską, kad užtikrintų geras ir saugias ekonomines sąlygas jų verslui Lietuvoje. „‘Western Union’ yra puikus tokios Lietuvos vyriausybės politikos pavyzdys, – teigė ministras. – Lietuva turi ką pasiūlyti.“

Žyliaus nuomone, misija yra erdvė, skirta atrasti savo verslo interesus, o ne pasirašyti sutartį. Vis dėlto jis pabrėžė, jog jis tikisi iš gerai paruoštos misijos matyti sudarytą nors vieną sandorį.

Pažadėjo remti ir ambasada

Kalbėdama oficialiame misijos atidaryme JAV ambasadorė Anne E.

Derse teigė esanti įsitikinusi, jog Lietuva yra ideali rinka JAV verslui. „Andriaus Kubiliaus vadovaujama Vyriausybė sukūrė tinkamas sąlygas verslui, – sakė ji, – todėl durys užsienio verslininkams Lietuvoje yra plačiai atvertos.“ Pasak ambasadorės, JAV ambasada Vilniuje yra pasiryžusi remti JAV verslą Lietuvoje, nuo šiol tai bus vienas iš svarbiausių jos tikslų.

Svečiai iš JAV – oficialus misijos vadovas, JAV Kongreso narys John Shimkus ir JAV Komercijos departamento sekretoriaus pavaduotojas Europai ir Azijai Juan Verde – pakartotinai pabrėžė Lietuvos patrauklumą



Misijos pristatyme – JAV ambasadorė Lietuvoje Anne Derse, JAV Komercijos departamento sekretoriaus pavaduotojas Europai ir Azijai Juan Verde, JAV Kongreso narys John Shimkus, LR ūkio ministras Rimantas Žylis ir JAV verslo misijos sumanymo autorius, Amerikos prekybos rūmų Lietuvoje valdybos pirmininkas Tadas Vizgirda.

JAV investuotojams: įdomi rinka, gera geopolitinė padėtis, verslui palanki ir atvira Vyriausybės politika, daugiakultūrė ir daugiakalbė darbo jėga. Pasak Verde, būti Lietuvoje JAV įmonėms reiškia ir priėjimą prie Rytų, Skandinavijos kraštų rinkų.

Dalyvių skaičius pranoko lūkesčius

Pirmą kartą Lietuvoje surengtoje sertifikuotoje JAV verslo misijoje dalyvavo 31-a Lietuvos ir 16-a JAV įmonių. Į Vilnių atvyko 11-os Amerikos įmonių delegacijos, dar 5-ių bendrovių atstovai verslo misijos metu su Lietuvos verslininkais bendravo virtualiai. Net 5 Lietuva besidominčios įmonės patenka į didžiausių JAV bendrovių sąrašą „Fortune 500“.

Pasak misijos rengėjo Amerikos prekybos rūmų Lietuvoje valdybos pirmininko Tado Vizgirdos, misijos dalyvių skaičius pranoko visus lūkesčius. Galvota, jog įmonių, susidomėjusių misija, bus apie 15, todėl kur kas didesnis jų skaičius jau laikytinas misijos sėkme, net jei jos metu ir nebus pasirašyta nė viena sutartis.

Susipažinti su Lietuvos verslo sąlygomis atvyko atstovai tokių JAV įmonių, kaip antai: vienos didžiausių energetikos bendrovių „GE Energy“, JAV energetikos bendrovės „Exelon Nuclear Partners“, inžinerinių sprendimų ir statybos bendrovės KB

ir „URS Scott Willson“. Renginyje taip pat dalyvavo „Sutherland Global Services“, „US High Speed Rail“, „Profile Products“, „Multiplast Systems“, „Invenergy“, „Indy Power Systems“, „Tecta Solar“, „Granherne“, „Green Earth Data“, „DOW Corning“, „Krieg DeVault“ ir „NEA-Tech“ bendrovių atstovai.

Lietuvai misijoje atstovavo tokios įmonės kaip Lietuvos lazerių technologijų gamintoja „Altechna“, Baltijos šalyse pirmaujanti IT paslaugų teikėja „Baltic Data Service“, visuomeninis elektros tiekėjas „Lesto“, IT sprendimų įmonė „Alna Group“, mašinų ir metalinių konstrukcijų gamintoja „Umega“, elektros energijos gamintojos „Renerga“ ir „E energija“, Lietuvos vėjo energetikų asociacija ir kitos.

Pranešimai – informatyvūs ir viltingi

Šios misijos metu JAV bendrovių atstovai buvo supažindinti su investavimo ir verslo plėtros galimybėmis Lietuvoje. Su pranešimais dalyvavo „Invest Lithuania“ (Investicijų ska-

kreipusi į Lietuvos darbo rinką, sakė Lietuvą turint vieną ypač svarbų dalyką – talentingų, jaunų ir energingų žmonių, lojalių savo darbdaviams, besilaikančių geros darbo etikos, kalbančių daugiau nei viena užsienio kalba. Viso to, pasak jos, tikrai nerasime JAV ar kurioje nors kitoje didesnėje ekonomikoje. Įmonės vadovė džiaugėsi pirmąja oficialia Amerikos misija Lietuvoje – JAV vyriausybės rodomu dėmesiu ir parama į Lietuvą dar tik ateinančioms ir jau Lietuvoje dirbančioms JAV verslo įmonėms.

Per dešimt metų planai padvigubėjo

Sėkmės istorija Lietuvoje pasidalijo ir kitos, vos prieš metus į Lietuvą atėjusios JAV įmonės. Pasak klientų aptarnavimo bendrovės „Western Union“ atstovės, Žmoniškųjų išteklių Vilniuje skyriaus direktorės Yolandos Bush, Lietuvos rinka nuo pat „Western Union“ atėjimo buvo ir tebėra ypač palanki jos atstovaujama įmonei dėl stabilaus politinio klimato, dėl didelio skaičiaus darbingų ir talentingų žmonių, gerų verslo sąlygų, geros infrastruktūros. Bush negailėjo komplimentų ir Lietuvos premjero Kubiliaus vadovaujamai Vyriausybei: „Ji, kaip ir mes patys, nori, kad mums pasisektų Lietuvoje, – teigė ji. – Lietuvos vyriausybė žengė dar vieną papildomą žingsnį, kad mums čia [Lietuvoje] pasisektų.“ Šiuo metu „Western Union“ yra viena iš sparčiausiai darbuotojus samdančių užsienio bendrovių Lietuvoje. Pasak Bush, ankstesni planai Lietuvoje pasamdyti 250 darbuotojų seniai liko praeityje – šiuo metu Vilniaus „Western Union“ paslaugų centre dirba daugiau nei 500 žmonių, ketinama sukurti dar apie 200 naujų darbo vietų.

Turėtų grįžti į Lietuvą 2013-aisiais

Misijos metu daugiausia laiko buvo skiriama tiesioginiams Lietuvos ir JAV verslininkų susitikimams – įvyko net 87. Jų metu abiejų valstybių įmonių atstovai turėjo progą susipažinti ir aptarti tolesnio bendradarbiavimo galimybes. Ar misijos pabaigoje arba po jos bus sudarytas nors vienas konkretus sandoris – sunku pasakyti, tačiau rengėjai įsitikinę, jog pirmoji sertifikuota JAV verslo misija Lietuvoje, pritraukusi tikrai nemažą įmonių skaičių, net ir be sandorio yra sėkminga.

Per baigiamąją vakarienę Vizgirda sakė, jog jau kalbama apie konkrečius planus tokią misiją ateinančiais metais rengti JAV, o 2013-aisiais vėl grįžti į Lietuvą. Vakarienės metu garbės svečias, buvęs LR prezidentas Valdas Adamkus savo kalboje pabrėžė, kad ši verslo misija Lietuvai reiškia labai daug. Ji rodo Ameriką pripažįstant Lietuvos ekonominę pajėgumą varžytis lygiomis su kitų pasaulio šalių ekonomikomis ir kartu dalyvauti kuriant globalią ekonomiką.

Judėjimas Lietuvos pilietybei išsaugoti: „Nesėdėsime sudėję rankų.“

Žmonių susibūrimuose, žiniasklaidoje, susitikimuose su Lietuvos politikais netilstant diskusijoms dėl pilietybės, kalbiname neseniai įkurto Judėjimo Lietuvos pilietybei išsaugoti atstovę Astą Buračaitę.

– Nuo Judėjimo Lietuvos pilietybei išsaugoti (LPI) įkūrimo praėjo 3 mėnesiai. Kas nuveikta? Kiek narių turite?

– Nuo Judėjimo LPI praėjo daugiau nei trys mėnesiai. Visiems pilietybės klausimas buvo ir yra labai svarbus, todėl prie Judėjimo LPI įkūrėjų prisijungė daugiau žmonių, savo veikla ir darbais norintys prisidėti prie Judėjimo siekių. Esmė – ne kiek narių dabar turime, bet kiek žmonių jungiasi ir palaiko Judėjimą. Nariai ir atstovai pagrindiniame centre (kaip mes patys tai įvardijame) Čikagoje tik atlieka reikalingus darbus, bendradarbiauja su kitais atstovais, kuriems, kaip ir mums, svarbiausias uždavinys – skleisti Lietuvos pilietybės išsaugojimo misiją, dalintis informaciją su žmonėmis ir kviesti jungtis, palaikyti Judėjimą. Atstovai ir nariai – tai savanoriai, kuriems rūpi Lietuvos ateitis, tai žmonės, kurie šiam tikslui aukoja laiką, meilę ir darbais prisideda prie lietuvių išlaikymo. Tai Lietuvos patriotai, kuriems rūpi Lietuvos ateitis. Šiuo metu išsirinkome 7 atstovus, kurie gali atstovauti Judėjimui viešuose renginiuose, susitikimuose, suvažiavimuose ir t. t. 24 nariai atlieka mažesnius darbus, bet labai prisideda prie bendros Judėjimo veiklos. Svarbiausia žinoti, kad Judėjimas yra žmonių judėjimas visame pasaulyje, o tai, kad jis susikūrė Čikagoje, tik sveikintina. Šiam Judėjimui pritaria ir jį palaiko viso pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir jų žmonės. Ir tai yra jų Judėjimas.

– Jūsų nuomone, kodėl Lietuvoje susiklostė tokia padėtis, sprendžiant pilietybės klausimą?

– Dabar pilietybės klausimo sprendimas, manau, yra teisiškai supainiotas, patys valdininkai nebegali įstatymais pakeisti šio klausimo taip, kad nekenktų Konstitucijai, bet svarbiausia, kad net nesistengiama ką nors tuo klausimu dirbti kartu su žmonėmis, kurie tai gali padaryti. Man atrodo, dabartinėje situacijoje bus toliau vilkinamas šis reikalas, bandant mus nuteikti klausimo sprendimui referendumo keliu, kas iš esmės sunkiai įmanoma padaryti Tėvynėje, kurioje lietuvių vis mažėja. Nebus, kas tą referendumą palaiko, kadangi reikia bent pusės teisę balsuoti turinčių žmonių. Nusivylę valdžia žmonės Lietuvoje mažai kreipia dėmesį į rinkimus. Be to, tikiu, kad atsisakant lietuvių, gyvenančių užsienyje, politikai kuria palankią dirvą sau – kuo mažiau piliečių, turinčių teisę balsuoti, tuo saugiau jiems.

– Neseniai Čikagoje viešėjusiai LR Seimo pirmininkei Irenai Degutienei perdavėte Judėjimo rezoliuciją. Kas joje rašoma?

– Judėjimo atstovai labai trumpai susitiko su LR Seimo pirmininke, bet ir to pakako mums pasikalbėti. Ji pripažino, kad dabartinis įstatymas skaldo lietuvius užsienyje, kad toks įstatymas yra tiesiog kvailas ir palaikė Judėjimo LPI atsiradimą, svei-

kino mus. Bet tai buvo Balzeko muziejuje šeštadienį, o sekmadienį Lemon't po šv. Mišių gerbiama Seimo pirmininkė jau kalbėjo kitaip. Sakė, nieko negalinti pakeisti, tik referendumas yra išeitis, žodžiu, dvi dienos – dvi skirtingos nuomonės. Rezoliucijoje yra išdėstyti mūsų siekiai ir tikslai, užduodami klausimai dėl pilietybės išsaugojimo ir taip pat prašoma dėti visas pastangas, kad visiems Lietuvoje gimusiems ar su Lietuva per kraujo ir žemės ryšį susijusiems žmonėms, jų vaikams ir provaikščiams, o ne atskiroms, išskirtinėms žmonių grupėms būtų suteikta prigimtine teise išlaikyti Lietuvos Respublikos pilietybę. Priminsiu, jog Seimo pirmininkė mandatą gavo gausiai jos kandidatūrą parėmus kaip tik užsienyje gyvenančių lietuvių balsais. Mes manome, kad ji turėtų atstovauti ar advokatauti ir užsienio lietuvių reikalams Seime.

– Sakote, kad iš Seimo pirmininkės gavote palaikymą „visų bendrai veiklai“. Apie kokį palaikymą buvo kalbėta?

– Labai trumpai buvo kalbėta šiuo klausimu, bet prisistačius ir paklausus, ar Seimo pirmininkė pritaria Judėjimo LPI atsiradimui ir jo veiklai, spėjome išgirsti – taip, tai labai svarbu žmonėms, be to, ji išreiškė teigiamą požiūrį į tokio Judėjimo atsiradimą. Gaila, kad Seimo pirmininkė už savo išrinkimą nepadėkojo rinkėjams, nebuvo pasiteirauta apie jų problemas, o tik kalbėta, kokia yra Lietuva dabar, ko jai trūksta, kaip mes galėtumėme padėti. Kas domisi Lietuva, tas mato, kokia ji yra iš tikrųjų.

– Čikagoje veikiantis JAV Lietuvių visuomeninis komitetas (pirmininkas – prof. dr. Rimtautas Marcinkevičius) tolesnė veiklos

Kas yra Judėjimas LPI? Tai JŪS, kurie pritariate Judėjimo LPI tikslui ir pozicijai, tai JŪSŲ balsas, JŪS turite būti išgirsti. Kviečiame visus aktyviai dalyvauti Lietuvos pilietybės išsaugojimo klausimo sprendime. Susivienykime ir bendram tikslui įgyvendinkime šią misiją!

kryptimi pasirinko kovą už dvigubą pilietybę. Komiteto pirmininko pavaduotoja Ligija Tautkuvienė teigia, kad Jūs sekate jų pėdomis. Ar nėra noro veikti kartu?

– L. Tautkuvienė š. m. birželio 15 d. dalyvavo susitikime su visais, kuriems rūpėjo pilietybės klausimas. Ji siūlė visiems jungtis prie jau esančio Komiteto, tačiau čia pat išsiskyrė mūsų nuomonės ir siekiai: mes kalbame apie pilietybės išsaugojimą Lietuvos žmonėms, jie kalba apie dvigubą pilietybę. Tai du skirtingi dalykai. Be to, iškilo vadovavimo ir pačios organizacijos struktūros klausimas. Dauguma susirinkusiųjų suprato, kad mums reikia ne komiteto ar kokios kitos organizacijos. Buvo tartas, kad tai turi būti visų žmonių bendram tikslui – išsaugoti Lietuvos pilietybę – suburtas Judėjimas, nes tik vieningai susibūrę mes galime daugiau pasiekti nei būdami komi-

tete. Todėl, kai dauguma neparodė noro jungtis į Komitetą, L. Tautkuvienė pasitraukė iš susirinkimo ir tolimesnių diskusijų. Tad likusieji vieningai pritarė, kad tai turi būti Judėjimas visiems žmonėms ir visų žmonių, o ne asmenybių ar vadovų, ieškančių asmeninės naudos, pasigarsinimo ar kažkokio pirmumo. Mes jiems linkime sėkmės, darbuojantis ir siekiant savo užsibrėžtų tikslų. Mes, Judėjimo atstovai, pareiskiname, kad mes neiname jų pėdomis, nesiekiamo jų kritikuoti, sumenkinėti, nekopijuojame, nenusirašinėjame, mes tiesiog einame savo keliu ir dirbame darbus, kuriuos patys esame numatę. Nepakantumas – kaip pikt-

Visa informacija apie Judėjimą LPI buvo perduota susirinkimo dalyviams, buvo kalbėta, kad būtų gerai Judėjimo centrus turėti kiekvienoje Bendruomenėje, paprašyta, kad žmonės jungtųsi ir platintų šią žinią visiems. Mums dabar svarbiausias darbas yra skleisti informaciją apie Judėjimą, nes tik taip sutelksime žmones. Tai ne man, ne Petru, ne Onutei, tai mums, lietuviams, sudaryta galimybė kovoti už tai, kas mums yra svarbu. Džiaugiuosi, kad vis dėlto JAV LB Waukegan apylinkės pirmininko Algimanto Birgiolo pasiūlyta rezoliucija Judėjimo LPI klausimu buvo palaikyta beveik visų apylinkių pirmininkų.



Judėjimo LPI atstovai susitiko su Čikagoje viešėjusia LR Seimo pirmininke Irena Degutiene.

Manto Ivanausko nuotr.

žolė, mes jos nesėsime ir nežadame ginčytis dėl kiekvieno pasakyto įžaidimo mūsų adresu, mums svarbu yra tai, ką mes darome. Tačiau vis dažniau girdime ir matome nepagrįstą klaidinimą šnekant apie Judėjimo, nepagarbą tiek Judėjimo nariams, tiek visiems lietuviams, gyvenantiems čia. Susireikšminti, kad pirmas įkūriau ir pradėjau tai daryti, yra viena, o atlikti darbus – kita. Pui-ku, kad piluetybės klausimas kelia-

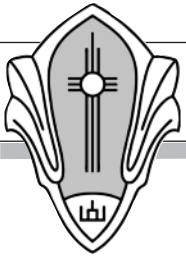
– Kalbant apie pilietybę, išky-la daug teisinių klausimų, susi-jusių ne tik su Lietuvos, bet ir su kitų valstybių įstatymais. Ar tu-rite patarėjų, sugebančių žmo-nėms argumentuotai paaiškinti su pilietybe susijusius juridinius klausimus?

– Žinoma, mes labai džiaugia-mės, kad Pasaulio Lietuvių Bendruo-menės valdybos pirmininkė Regina Narušienė ypatingai mums visiems padeda pilietybės išsaugojimo klau-simu Lietuvoje. Tai vienintelis žmo-gus iš JAV Lietuvių Bendruomenės, kuriam šis klausimas yra labai skau-dus, matant, kad taip yra siekiama atsakyti dalies savo piliečių ir taip yra žudoma tauta. Mes R. Narušienei esame labai dėkingi už jos įnašą ir darbą dėl pilietybės išsaugojimo, bet ji praranda jėgą, nes niekas jos nere-mia, nepalaiko, todėl mes esame ir turime būti didžiausia jos palaikymo jėga. Tokių kvalifikuotų, teisiškai iš-silavinusių žmonių, patariančių Ju-dėjimui, jau turime ir Lietuvoje. Mums jau atsakė europarlamentaro Leonido Donskio patarėjai, šiuo rei-kalu susidomėjo ir Lietuvos žurnalis-tai, kai kurie Seimo nariai, jų patarė-jai. Gera būtų, kad tokių žmonių bū-tų daugiau ne tik Lietuvoje, bet ir čia, pas mus.

– Judėjimo nariai yra pa-reiškę, jog pasisako už LR piliety-bę tik lietuviams. Ką turite ome-nyje?

– Šis pasisakymas buvo paskleis-tas spaudoje, norint pažeminti Ju-dėjimą. Ne visada esame saugūs kal-bėdami emocijomis, mes nesame pro-fesionalai

Nukelta į 14 psl.



IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugas@ateitis.org

Š. Amerikos ateitininkų savaitgalis

ALRKF stovyklavietėje Dainavoje

Dainė Quinn

Savaitgalio pradžia

Šiaurės Amerikos ateitininkų valdyba (ŠAAV) suruošė akademinį savaitgalį Dainavos stovyklavietėje rugsėjo 2–5 d. Su šiuo JAV švenčiamu Darbo dienos savaitgalio pasibaigia vasaros poilsis, greit po jo prasideda studijos, darbai, repetacijos, susirinkimai ir naujieji veiklos metai. Darbams dar neprasidėjus buvo smagu suvažiuoti, pabendrauti, pamiklinti protą ir pasidžiaugti Dainavos gamta. Šia proga pasinaudojo per 100 įvairaus amžiaus dalyvių — pusė jų — studentai, atvykę iš įvairių universitetų.



ŠAAV pirm. Rasa Kasniūnienė ir Ateitininkų savaitgalio programos koordinatorius Vytas Maciūnas planuoja veiklos strategijas. **Pauliaus Jankaus nuotr.**

„Ateities“ poezijos popietė

„Ateities“ žurnalo 100 metų sukakties proga spalio 9 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Ateitininkų namuose, Lemont, Čikagos ateitininkų sendraugiai rengia Kęstučio A. Trimako parengtą „Ateities“ poetų kūrybos pyne-montazą. Eilėraščių skaitys Audrė Budrytė ir Marius Polikaitis.

Popietės metu Kęstučiui A. Trimakui bus įteikta Lietuvių rašytojų draugijos 2010 m. literatūros premija už du jo poezijos rinkinius — „Ieškančiojo pėdsakai“ (keturios laidos 1989–1995) ir „Jis man dovanojo būti“ (2010).

Ses. Ignei bus įteikta Juozo Prunskio premija

Spalio 16 d. 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre, Lemont, didžiojoje salėje, ses. Ignei Marijošiūtei bus įteikta prelato Juozo Prunskio premija „Lietuvei moteriai, ypatingai pasižymėjusiai krikščioniškų idealų tarnyboje“. Susipažinti su ses. Ignės veiklia tarnyste Lietuvoje ir Amerikoje visus maloniai kviečia ateitininkų korporacija Giedra.



Ateitininkų savaitgalyje Dainavoje vyko ne tik paskaitos ir diskusijos, bet ir įdomybės prie laužo liepsnos. Jaunimas žiūri laužo programą (iš k.): Kajus Nakas, Karolina Usavičiūtė, Lilė Sadauskaitė, Ūla Lapkutė, Ramunė Žentikaitė ir Monika Paškauskaitė. **Kazio Razgaičio nuotr.**

navos gamta. Šia proga pasinaudojo per 100 įvairaus amžiaus dalyvių — pusė jų — studentai, atvykę iš įvairių universitetų.

Savaitgalis prasidėjo penktadienio vakarą parodos, mininės „Ateities“ žurnalo 100 metų sukaktį, atidarymu. Parodą sumaniai paruošė Ramunė Kubiliūtė, nuklodama didžiosios salės sienas rodiniais iš šimtmetį einančios „Ateities“. Žiūrovai matė savo, draugų ir pažįstamų nuotraukas, skaitė straipsnius bei eilėraščius, sklaidė parodoje pristatomus senus „Ateities“ numerius.

Rugsėjo 3 d., šeštadienį, komendantas Pranas Pranckevičius sudūdavo 8 val. iš ryto ragindamas visus rinktis vėliavų pakėlimui ir pusryčiams. Dienos programa prasidėjo malda, kuriai vadovavo br. Lukas Laniauskas.

ŠAA valdybos pirmininkė Rasa Kasniūnienė pasveikino savaitgalio dalyvius ir supažindino visus su valdybos numatytais darbais. ŠAAV pirmininkė priminė, kad kitais metais vyks naujos ŠAA tarybos rinkimai ir visi yra raginami pasvarstyti, ar nenorėtų kandidatuoti. Vasario mėnesį ŠAAV žada surengti vadovavimo tarnystės kursus. Tarp ilgalaikių planų yra „Ateities“ žurnalo platinimas JAV ir Lietuvoje.

Rasa pristatė 2011–2012 veiklos metų šūkį „Švęskime gyvenimą Kristuje“, parinktą siekiant atkreipti didesnę narių dėmesį į dvasinį atsinaujinimą. ŠAA valdybos programos komisijos pirmininkas Andrius Kazlauskas pabrėžė, kad šių metų šūkis susijęs su mūsų svarbiausiu principu — katalikiškumu, o siekiant pristatyti jo svarbą, ŠAAV išleido kun. Kęstučio Trimako suredaguotą leidinį „Tegaivina mus Kristus“, kuriame pristatomi uždaviniai ir siekiai, veiklos gairės, skaitytina literatūra. Jis skatino visus išsigyti kun. Trimako knygutę ir su ja susipažinti (Leidinių galima išsigyti parašius ŠAAV pirm. Rasai Kasniūnienei el. paštu: rasakas@aol.com).

ŠAA tarybos narys Vytas Maciūnas pristatė pirmąją savaitgalio prelegentą dr. Saulių Sužiedėlį — Pennsylvanija Millersville University istorijos profesorių emeritą, Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti narį. Prof. Sužiedėlis yra Katalikų Bažnyčios Lietuvoje istorijos anglų kalba „The Sword and the Cross: A History of the Church in Lithuania“ (1988) ir Lietuvos istorijos žodyno „Historical Dictionary of Lithuania“ (1997 ir 2011) bei daugelio mokslinių straipsnių autorius.

Jo pranešimo tema — „Lietuvių, žydų ir lenkų santykių istoriniai pagrindai ir apie juos vykstančios diskusijos ir konfliktai“. Paskaitininkas apibūdino šias tris tautas apžvelgdamas jų kaimyninius santykius Lietuvoje, valstybinius santykius

tarptautinėje erdvėje ir kaip pasaulis, suprasdamas tuos santykius, sau sukuria Lietuvos įvaizdį. Buvo įdomu sužinoti, kad didesnis skaičius žydų atsirado Lietuvoje jau XIV amžiuje. Užėmę miestiečių-amininkų vietas, žydai gyveno šalia lietuvių, bet ne kartu. Daugelis jų mokėjo lietuvių kalbą, bet ja kalbėjo tik bendraudami su lietuviais, tarpusavyje jos nevartojo. Lenkai buvo dvarininkai ir, aišku, kalbėjo lenkiškai. Tik žemaičių bajorai išlaikė lietuvių kalbą. Kunigaikštis Kazimieras buvo paskutinis Lietuvos valdovas, kuris mokėjo lietuviškai. Lietuviai buvo daugiausia kaimiečiai.

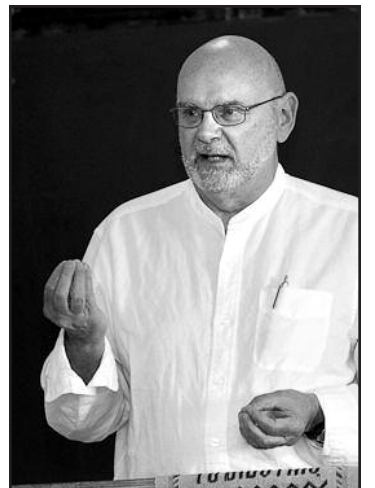
Prieš devynioliktą amžių Lietuvoje tarp šių trijų grupių buvo mažai tautinių konfliktų, nes nacionalinis identitetas dar nebuvo suformuotas, jis atsirado tik per paskutinius 150 metų. Simonas Daukantas buvo pirmas nacionalinės minties suvokėjas. Prieš tai viską sprendė religija, o ne tautybė. Tautiniai konfliktai prasidėjo su atskirų valstybių atkūrimu. Prof. Sužiedėlis pabrėžė, kad kuo daugiau nesantaikos valstybėje, tuo lengviau stipresnei valstybei užgrobti mažesnę.

Po profesoriaus kalbos vyko gyvos diskusijos. Štai keletas iškeltų pastabų:

- Visa Europa turi mažumų problemą.
- Prof. Sužiedėlis prisipažino optimistiškai negalvojantis — žmonija nesimoko iš istorijos, ji vis kartoja ir kartoja tas pačias klaidas.
- Rusija laimėjo Antrąjį pasaulinį karą bei tuo dar ir šiandien didžiujasi ir visiems tai skelbia, apkaltindama Lenkiją, kad ji buvo kalta, o pati slapčia nužudžiusi milijonus nekaltų žmonių.
- Iškilo tolerancijos klausimas, kurio supratimo pagrindas turi būti krikščioniška meilė.

Pasisotinę pietumis, pasiilsėję ir atsigavinę Spygliaus ežere, susirinkome išklausyti Evangelijos skaitinių, kuriems vadovavo br. Lukas.

Kitą savaitę skaitykite apie Ateitininkų savaitgalio kitas paskaitas ir stovyklos išpučius.



Prof. Saulius Sužiedėlis

Lietuviškais Prūsijos (Kaliningrado) takais: tada ir šiandien

Tęsinys iš rugsėjo 29 d.

DONATAS JANUTA

Iš Herkaus Manto žuvimo vietos važiuojame senais vokiečių keliais, apsodintais galingais ažuolais, teikusiais paunksmę. Kai kur pravažiudavome buvusias sodybas, apleistus raudonų plytų vokiečių buvusių namus, kurių stogai – vis dar su raudonomis molinėmis čerpėmis, jei, žinoma, nenuvogtos. Netrukus pasiekėme Įsrutį.

Įsrutis buvo svarbus Mažosios Lietuvos centras, 60 km (37 mylios) nuo Kybartų, 84 km (52 mylios) – nuo Karaliaučiaus. Įsručio apskritis buvo beveik vien lietuvių apgyventa. Kada Didžiojoje Lietuvoje valstiečiai buvo lenkinami per bažnyčią, XVII a. Įsručio apskrities bažnyčiose pamaldos buvo laikomos tik lietuvių kalba. Pagaliau, 1638 m. Prūsijos valdžia išleido įsakymą, kad kas antrą sekmadienį bent vieną kartą kunigas priva-lo sakyti pamokslą vokiečių kalba. Ir kad tas vokiškas pamokslas nebūtų sakomas tuštiems suolams, tas Mišias įsakė vokiečiams dvarininkams ir jų tarnams lankyti.

Įsrutyje sustojome prie pilies griuvėsių. Kryžiuočiai, sunaikinę prūsų Unsatrapio pilį, jos vietoje 1256 metais pasistatė šią Įsručio (vok. Innsterburg) pilį. Iš šios pilies kryžiuočiai rengdavo karo žygius į Lietuvą. Išlikusioje pilies dalyje įkurtas muziejus. Sako, kad vyksta pilies restauracijos darbai, bet mes nepastebėjome nei darbininkų, nei darbų.

Greta pilies stovi paminklas vokiečių kariuomenės 12-to lietuviško ulonų pulko raiteliams, žuvusiems per Pirmąjį pasaulinį karą. Pirmajame pasauliniame kare, kuriame vokiečių kariuomenėje iš viso kovojo ne mažiau kaip 10,000 lietuvių, už Vokietiją padėjo galvą šio ulonų pulko 22 karininkai ir 159 „unteroficeriai“ ir kareiviai. Nuo 1716 metų Prūsijos krašte vien iš lietuvių buvo sudaryti 5 atskiri kariniai pulkai. Juose lietuviai tarpusavyje kalbėjo ir dainuodavo lietuviškai, bet komandos buvo duodamos ir su karininkais kalbėti buvo leidžiama tik vokiškai. Per įvairius karus tarnaudami vokiečiams, ypatingai pasižymėjo lietuvių raitelių pulkai.



Paminklas Įsrutyje, žuvusiems raiteliams per Pirmąjį pasaulinį karą, vokiečių kariuomenės lietuvių ulonų pulko Nr. 12. Vokiškas užrašas: „DAS LITTHAULCHE ULANEN REGIMENT N=12 SEINEN GE-FALLENEN KAMERADEN“.

Po Įsručio trumpam sustojome Lazdynėliuose, Kristijono Donelaičio (1714–1780) gimtinėje. Kaimas seniai išnykęs, bet, minėdami Donelaičio gimimo 275 metus, lietuviai 1989 metais pasodino tiek pat ažuoliukų, o 1990 metais pastatė paminklinį akmenį. Pakeliui į Donelaičio gyvenvietę Tolminkiemį (dabar Čystytė Prudy), trumpam sustojome Trakėnuose (dabar Jasnaja Poliana), kur buvo išvystyta prūsiškų žirgų „Trakėnų“ veislė. Žirgynas buvo pastatytas 1732 metais Prūsijos karaliaus Friedricho Wilhelmo nurodymu. Arkliodės ir pastatai išlikę ir veikia iki šiol.

Tolminkiemį pasiekėme vidurdienį. Donelaitis, evangelikų liuteronų kunigas, lietuvių poetas, klasikas, poemos „Metai“ autorius, beveik 40 metų čia kunigavo ir gyveno. Donelaičio pamokymai, skirti jo parapijiečiams, tikti ir dabar, pvz., 1. Dirbk ir džiaukis; 2. Būk savimi; 3. Negirtuokliauk; 4. Mokykis iš gamtos ir 5. Apribok savo norus.

Donelaičio klebonijoje ir jo pastatytoje bažnyčioje įrengtas Donelaičio muziejus. Donelaičio karstas – gražiai sutvarkytoje bažnyčios rūsio nišoje. Užlipus į bažnyčios bokštą atsiveria labai gražus apylinkės vaizdas – pievos, miškai ir miškeliai, kai kur gyvenviečių pastatai. Mes trys – Algirdas, Marijus, ir aš – buvome vienišeliai svečiai, tai muziejaus prižiūrėtoja rusė mus pavaišino dviejų rūšių „pirožkais“: vienais su prikimštais kopūstais, kitais – su bulviene.

Neseniai buvo iškilęs pavojus uždaryti šį muziejų ir atiduoti bažnyčią stačiatikiams. Kol kas Donelaičio muziejus jame paliktas. Kaliningrado valdžia nutarė visas buvusias bažnyčias, nesvarbu, ar jos buvo liuteronų, katalikų ar kito tikėjimo, perduoti pravoslavų stačiatikiams (Russian Orthodox). Toks sprendimas nereiškia, kad jos bus paverstos maldų namais. Dauguma jų jau seniai paverstos sandėliais, kai kur sporto salėmis, koncertų salėmis. Tokios jos ir liks. Tik dabar nuomos bus mokomos stačiatikių dvasininkijai. Sakoma, kad taip valdžia tikisi išvengti pastatus grąžinti buvusiems savininkams – liuteronams ir katalikams.

Netoli Tolminkiemio prasideda Romintos miškai, kuriuose medžiavo Prūsijos kunigaikščiai ir kur paskutinis Vokietijos imperatorius, kaizeris Vilhelmas II pasistatydino medžioklinę pilaite, kurią vėliau įsigijo naciš Hermann Goering. Maždaug 5 kilometrai nuo Tolminkiemio sustojame prie Romintos upės tilto, kur partizanas Juozas Lukša-Daumantas, vykdamas į Vakarus, su savo būriu susikovė su lenkų ir rusų pasieniečiais.

Pakeliui į Tilžę (Sovietisk) pravažiuojame Gumbinę (Gusev) ir Ragainę (Neman). Abiejuose miesteliuose išlikę daug vokiečių namų, kai kurie jų, labai gražiai restauruoti, priminė Bavarijos miestelius. Ragainėje po bažnyčia palaidotas Martynas Mažvydas, evangelikų liuteronų kunigas, lietuvių raštijos darbuotojas, 1547 metais parengęs pirmąją lietuviškai spausdintą knygą „Katekizmas“.

Tilžės miestas – įkurtas ant kranto, skersai Nemuną, priešais Pagėgius, nuo senų laikų buvo perėjimo punktas tarp Lietuvos ir Prūsijos. Daug metų Tilžė buvo lietuviškos kultūros centras ne tik Mažajai, bet ir visai Lietuvai. Tilžės spaustuvės 1816–1919 metais išleido apie 2,500 lietuviškų knygų, daugybę laikraščių ir periodinių leidinių. Spaudos draudimo laikais didžiama lietuviškų knygų buvo spausdinamos Tilžėje ir, knygnešių perneštos per sieną, platinamos Lietuvoje. Čia veikė garsioji Otto von Mauderodės spaustuvė, Martyno Jankaus, Enzio Jagomasto ir kitos lietuviškų leidinių spaustu-



Prūsijos Karalienės Luizos tilto vartai per Nemuną nuo Tilžės į Lietuvą, per kur spaudos draudimo laiku daug knygų ir leidinių slapta keliaudavo Lietuvon.

vės. Iš Tilžės ir iš Ragainės į Lietuvą slapta ateidavo Jono Basanavičiaus „Aušra“ ir Vinco Kudirkos „Varpas“.

Tilžėje pirmiausia užsukome į Lietuvos Respublikos konsulatą pas konsulę Liudą Kleimionovą. Konsulė, energinga vilnietė, papasakojo apie vietinių lietuvių veiklą, pasidailijo kasdieninio darbo džiaugsmams ir sunkumais. Ji ne tik darbuojasi savo raštinėje, bet ir dalyvauja visuomeninėje veikloje, puoselėja lietuvišką kultūrą, nesibaido net ir paprastų, bet svarbių darbelių, pvz., vaikų namuose pati su vaikais margina margučius. Konsulė Liuda paliko labai gerą įspūdį. Tilžėje lietuvių gyvena apie 3,000–4,000, nors tikslų duomenų nėra, nes daug šeimų – su rusiškomis pavardėmis. Tarp vietinių lietuvių yra viena gydytoja, verslininkai iš Lietuvos, broliai Abariai, kurie valdo didelį viešbutį „Rossia“.

Greta konsulato įsikūrusi klebono Anupro Gauronsko klebonija. Klebonas Gauronskas, žemaitis, 17 metų klebonavo Telšių parapijose, o nuo 1989 metų dirba Karaliaučiaus krašte. Jo pastangomis 1991 metais po Antrojo pasaulinio karo Karaliaučiaus mieste ėmė veikti pirmoji katalikų parapija. Jo rūpesčiu Karaliaučiaus mieste pastatyta katalikų bažnyčia, kitą jis baigė statyti Tilžėje. 1998 metais jis apdovanotas Gedimino ordinu. Dabar aptarnauja lietuvių šešiose Karaliaučiaus krašto gyvenvietėse.

Prisėdome klebonijoje pusvalandžiui, prie užkandžių ir šnekų nepastebėjau, kaip praėjo daugiau nei valanda. Kalbėdamiesi apie Kara-

liaučiaus krašto lietuvių gyvenimą ir veiklą, radome ir bendrų pažįstamų – a. a. Telšių vyskupą Antaną Vaičių (1926–2008) ir buvusį Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos kleboną Stanislovą Anužį, su kuriais man yra tekę padraugauti, kartais ir po „klebonišką“ kartu išmesti.

Paskutinis mano tikslas Tilžėje buvo aplankyti Vydūno muziejų. Tačiau, užsibuvę pas kleboną, pavėlavome, muziejų radome jau uždarytą. Muziejaus aikštelėje Algirdas paaiškino, kad esame Tilžės čigonų kvartale. Vos spėjau paklausti, kiek gi čia gali būti tų čigonų, kai dviračiu privažiavo kokių 12 metų tamsios išvaiz-



dos berniukas. Algirdas tarė: „Štai, čia tau ir čigoniukas“ ir užkalbino jį rusiškai. Berniukas, užklaustas pavardės, visiškai taisyklingai, be jokio akcento lietuviškai atsiliepė „Adomaitis“. Algirdui užkalbinus jį lietuviškai, berniukas atsakė, jog nesupranta.

Kad neužmirščiau, išsiėmiau savo užrašų knygutę ir pradėjau rašyti. Adomaičiukas tuoju rusiškai užklausė Algirdo, ką jis ten rašo? Algirdas atsakė, kad užsirašau, jog atsiminčiau, gal į laikraštį įdėsiu. Berniukui tai aiškiai nepatiko, sėdo ant dviračio ir nudūmė. Čigonai dažnai yra pripratę gyventi šešėliuose, vengia viešumos. Taip nieko daugiau ir nesužinojome apie dviratininką Adomaitį.

Vakarop grįždami į Karaliaučiaus miestą, trumpai sustojome Gastų (Slavsk) miestelyje. Iki XIX a. pradžios čia gyveno beveik vien lietuviai. Šiandien čia gyvena apie 800 lietuvių, daugiausia iš Sibiro lagerių paleistų tremtinių, čia apsigyvenusius 1956–1958 metais, uždraudus jiems grįžti į Lietuvą. Užtikome vyrus remontuojant bažnytelę, pasikalbėjome su Gastų Lietuvių Bendruomenės pirmininku Remigijumi Taukačiku ir parapijos šeimininke Maryte Mikštienė.

Paskutinę dieną šiame krašte praleidau pačiame Karaliaučiaus mieste su vietiniais lietuviais. Prie mūsų kompanijos prisidėjo Algimantas Savickis, tarpkarinio Lietuvos diplomato Jurgio Savickio brolio sūnus. **Nukelta į 12 psl.**

SPORTAS



D. Lavrinovič prieš O. Samhan.

RIA nuotr.

Aleksandro Gomelskio taurę laimėjo CSKA, „Žalgiris“ liko ketvirtoje vietoje

PAUL TRIUKAS

Kauno „Žalgirio“ komandai nepavyko laimėti pirmojo šio sezono laimėjimo. Keturių komandų turnyre Lietuvos komanda liko paskutinė, o nugalėtojais tapo turnyro šeimininkai – Maskvos CSKA.

Mažajame finale dėl trečios vietos „Žalgiris“ pralaimėjo Eurolygos čempionams Atėnų „Panathinaikos“ klubui. Lietuvos klubas atsiplėšė pirmajame ketvirtyje, tačiau visą persvarą išbarstė per paskutiniąsias kėlinio minutes. Po pirmųjų dešimties minučių Kauno klubas pirmavo vos vienu tašku, 17:16. Antrajame kėlinyje Graikijos komanda atitrūko nuo mūsiškių ir rungtynes „Žalgiris“ pralaimėjo 66:80.

Taikliai „Žalgiryje“ žaidė ir 17 taškų pelnė Ty Lawson. 15 pridėjo Sonny Weems, 10 – Milovan Raković,

8 – Artūras Milaknis, 6 – Mindaugas Kuzminskas, 4 – Marko Popović, po 2 – Mario Delaš, DeJuan Collins ir Oman Samhan. Tadas Klimavičius taškų nepelnė, o Robertas Javtokas, Paulius Jankūnas, Mantas Kalnietis ir Tomas Delininkaitis rungtynėse nebuvo registruoti. Varžovų gretose dar nežaidė naujasis graikų „pirkinys“ Šarūnas Jasikevičius.

Finale pergalę šventė Maskvos CSKA. Maskviečiai lemiamoje dvikovoje 73:57 nugalėjo Stambulo „Fenerbahce Ulker“. Jono Kazlausko treniruojama CSKA jau rungtynių pradžioje užtikrintai pirmavo. Abu komandos lietuviai Darjuš Lavrinovič ir Ramūnas Šiškauskas rungtynes pradėjo pagrindiniame penkte. Jie pelnė atitinkamai 11 ir 6 taškus.

Pusfinalyje CSKA 69:61 įveikė „Žalgirį“, o „Fenerbahce Ulker“ 88:85 nugalėjo „Panathinaikos“.

Sebastian Vettel laimėjo Singapūro didįjį prizą

PAUL TRIUKAS

Praėjusią savaitę Singapūre įvyko keturioliktosios šių metų „Formulės 1“ lenktynės, o jas laimėjo vokietis Sebastian Vettel, kuriam iki antrojo čempiono titulo trūksta vos vieno taško.

Kvalifikaciją be vargo lenktynių išvakarėse laimėjo tas pats S. Vettel. Jis nuo pat lenktynių pradžios atsiplėšė nuo varžovų ir baigė lenktynes pirmas. Antras finišo liniją kirtė Jenson Button, pradėjęs lenktynes iš trečiosios padėties. Jis siek tiek mažiau nei puse sekundės aplenkė S.



Sebastian Vettel.

LaPresse nuotr.

Vettel komandos draugą, australą Mark Webber.

Mažiau nei minutę nuo nugalėtojo atsilikęs Fernando Alonso užėmė ketvirtąją vietą, o Lewis Hamilton lenktynės ne itin pasisėkė, jis liko penktas. Užėmęs šeštą vietą geriausią rezultatą per savo karjerą pasiekė Paul di Resta. Už brito septintoje vietoje liko Nico Rosberg, aštuntoje – Adrian Sutil, devintoje – Felipe Massa, dešimtoje – Sergio Perez. „Mercedes“ komandos lenktynininkas ir septyniskart „Formulės 1“ čempionas Michael Schumacher lenktynių po avarijos nebaigė.

Likus penkiems etapams iki šių metų čempionato pabaigos, nugalėtojo vardą praktiškai jau užsitikrino S. Vettel, kuriam apginti jį užtenka būti vienos lenktynėse ne žemiau kaip dešimtoje vietoje. Bendroje čempionato įskaitoje jis turi 309 taškus. Antras rikiuojasi J. Button, 185 tšk., trečias – F. Alonso, 184 tšk., ketvirtas – M. Webber, 182 tšk., penktas – L. Hamilton, 168 tšk. Konstruktorių įskaitoje pirmauja „Red Bull Racing“, 491 tšk. Antri – „McLaren“, 353 tšk., tretė – „Ferrari“, 268 tšk.

Kitos lenktynės vyks Japonijoje spalio 9 dieną.

Vilniuje įkurta ledo ritulio komanda „HC Baltica“

PAUL TRIUKAS

Praėjusią savaitę Vilniuje oficialiai įsteigta ledo ritulio komanda „HC Baltica“, kurios prezidentu tapo Benediktas Vanagas.

Komanda kol kas dalyvauja MHL jaunimo lygoje, o ateityje žada patekti ir į antrąją stipriausią pasaulio ledo ritulio lygą KHL. MHL lygoje Vilniaus komanda jau iškovojo dvi pergalės ir patyrė vos vieną pralaimėjimą. Visos trys rungtynės vyko Vilniaus „Pramogų arenoje“ prieš Maskvos „Zelenograd“.

„Baltica“ rungtyniaus Latvijoje prieš Rygos „Prizma“, o į Vilnių grįš kai spalio 13, 15 ir 16 dienomis, susitiks su Rygos „Juniors“ klubu.

Vilniaus „Baltica“ klubą sudaro Arnoldas Bosas (Lietuva), Miroslav Božik (Slovakija), Andrej Burakov (Lietuva), Aleksandr Ermačenkov (Rusija), Pavol Fančovič (Slovakija), Aimas Fiščevas (Lietuva), David Jaško (Slovakija), Vadim Chvoles (Rusija), Leonid Kozlov (Rusija), Artūras Kuzmičius (Lietuva), Vladislav Kuzmin (Rusija), Robert Mikes (Slovakija), Magnus Moesgaard Leth



Pirmąsias rungtynes 5:2 laimėjo Vilniaus „Baltica“, o įvarčius įmušė Vadim Chvoles, Robert Mikes, Boris Rejžek ir Arnoldas Bosas. Antrąsias rungtynes 7:4 taip pat laimėjo Lietuvos komanda. Tada įvarčius pelnė Leonid Kozlov, R. Mikes, V. Chvoles, A. Bosas, Miroslav Božik ir Pavol Fancovič. Trečiąsias rungtynes 3:4 laimėjo jau maskviečiai. Po įvartį „Baltica“ komandai pelnė Andrejus Židkovas, A. Bosas ir V. Chvoles.

Spalio 1, 2 ir 4 dienomis Vilniaus

Nielsen (Danija), Roman Pantiuchov (Rusija), Richard Pinka (Slovakija), Boris Rejžek (Slovakija), Artūras Rybakov (Lietuva), Edgar Rybakov (Lietuva), Justas Steponaitis (Lietuva), Dovydas Streckis (Lietuva), Nikifor Ščerba (Lenkija), Maksim Volkov (Rusija) ir Andrejus Židkovas (Lietuva).

Komandos vyriausias treneris – buvęs Lietuvos rinktinės treneris Dmitrij Medvedev.

Lietuva dalyvaus Olimpiniuose žaidynėse



Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentas Artūras Poviliūnas.

Gedimino Savickio nuotr.

Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentas Artūras Poviliūnas rugsėjo 30 d. savo parašu patvirtino, jog Lietuva sutinka dalyvauti kitais metais vyksiančiose Londono olimpinėse žaidynėse. Lietuvos sportininkai po šalies nepriklausomybės atkūrimo vasaros olimpinėse žaidynėse dalyvaus šeštą kartą. A. Poviliūnas pirmuosius Lietuvos olimpinių rinktinės nario ženklus įteikė

penkiakovininkei Laurai Asadauskaitei, lengvaatletei Austrai Skujytei, kanojininkui Jevgenijui Šuklinui, irklotojui Mindaugui Griškonui ir plaukikui Giedriui Titeniui bei jų treneriams Jurijui Moskviciovui, Jevgenijui Kliosovui, Aleksui Stanislovaičiui, Egidijui Gustui, Vasilijui Suchorukovui ir Žilvinui Ovsui.

ELTA

M. Montessori pasekėja pažymėjo savo garbų jubiliejų

LAIMA APANAČIČIENĖ

Daugelis mūsų yra girdėję apie Montessori auklėjimo metodą, kai kurie dar pamena 2008 metais Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre vykusį Amerikos lietuvių Montessori draugijos 50-mečio minėjimą ir knygos „Amerikos lietuvių Montessori draugija 1958–2008“ sutiktuvės. Tada tarp dabartinių ir buvusių ilgamečių auklėtojų matėme ir Stasę Vilimaite-Vaišvilienę. Neseniai ši Mokytoja pažymėjo savo garbingo amžiaus sukaktį.

Gimusi ir užaugusi Mažeikiuose dar jaunystėje žinojo – nori būti mokytoja. Tad 1939 m. įstojo į Šiaulių mokytojų seminariją. Nuo tada prasidėjo ilgas Stasės pedagoginis kelias. Kur tik gyvenimo vėjai jos nenuptė (gyventa Vokietijoje, Anglijoje, Kanadoje, nuo 1957-ųjų – JAV), visur ji dirbo mokytoja. Kas besuskaičiuos, kiek mokinių ji išmokė gyvenimo tiesos, gėrio, meilės savam kraštui.

„Dar gyvendama Kanadoje žurnale ‘Laiškai lietuviams’ su idomumu skaitydavau Domicėlės Petrutytės straipsnius apie Montessori auklėjimo metodą. 1958 m. persikėlus į Čikagą, įsijungiau į šią veiklą“, – savo dienoraštyje rašo S. Vaišvilienė. 1962-aisiais Greenwich, CT, ji pradeda studijuoti Montessori metodą ir nuo tada visas jos gyvenimas susietas su šio auklėjimo pasekėjais, su vaikų ugdymu šiuo metodu. Vyresnieji čikagiečiai gerai žino buvusius lietuviškus „Kriaučiūnų Vaikų namelius“, įkurtus 1963-aisiais. Net 32 metus šioje mokyklėlėje vaikai buvo auklėjami italės Marijos Montessori sukurtu metodu. Trejus metus S. Vaišvilienė dirbo „Vaikų nameliuose“, kol, pastebėjus jos organizacinius sugebėjimus, buvo pakviesta dirbti į JAV LB Švietimo tarybą. Tačiau pedagoginis darbas traukė labiau nei administracinis. Norėdama

įsigyti daugiau žinių, Stasė pradėjo studijas Roosevelt University, o 1967 m., padedant amerikiečiams tėveliams, įsteigė Beverly Montessori mokyklą, kuriai atidavė 20 savo gyvenimo metų.

Po 25 metų – 1969-aisiais – nuvažiavusi į Lietuvą, ji po ilgų nesimaty-mo ir ilgesio metų apkabina savo mamą, brolius, kitus gimines. Turbūt tada ir pati Stasė negalvojo, kad grei-

kyklos, „Žiburėlio“ mokyklėlės, Le-mont ir „Vaikų namelių“ darbu at-vyksta B. Musneckienė iš Lietuvos.

„1992 m. pagaliau skrendu į lais-vą Lietuvą, be Maskvos. Susidomė-jimas Montessori metodu Lietuvoje išaugo. Daugiausia D. Petrutytės iš-kviestoms mokytojoms iš Lietuvos suruošėme trumpus kursus Beverly pas Cijūnelienę“, – rašo savo dienoraštyje S. Vaišvilienė. Prasidėjo nau-jo gyvenimo atkarpa – susitikimai Lietuvoje su švietimo darbuotojais, seminarai Šiauliuose, Vilniuje, Kau-ne, kursai mokytojams.

Daug metų dirbusi Montessori auklėtojų kursuose administratore, dėstytoja, studentų vertintoja, Stasė turėjo ką pasakyti Lietuvos peda-gogams. 1993 m. birželio 7–18 dienomis S.Vaišvilienė vedė ir rėmė Šiau-lių pedagoginio instituto (dabartinis Šiaulių universitetas) ir Šiaulių logo-pedinių vaikų globos namų organi-zuotus kursus.

1989 m. atidarytos pirmosios Lietuvoje M. Montessori metodu dir-bančios grupės 3–6 metų vaikams Kauno „Drobės“ darželyje (vedėja D. Tilindienė) ir Vilniaus 103-iajame lopšelyje-darželyje „Pasaka“ (auklė-toja R. Palevičiūtė). 1990–1991 m. peda-gogės iš Lietuvos V. Gasparkaitė ir D. Tilindienė studijavo Čikagoje. Su-sidomėjimas šiuo metodu vis augo. 1994 m. birželio 27 – liepos 15 die-nomis Vilniuje, M. Montessori meto-do centre įvyko I Montessori kursų sesija, kurioje dalyvavo net 60 klausytojų. Paskaitas sesijoje skaitė N. Cijūnelienė, M. Kuciniene, M. Mea-cham, K. Schaefer, D. Petrutytė, S. Vaišvilienė iš JAV ir O. Gasparkienė iš Kauno.

1995 m. birželio 8–16 dienomis vyksta II sesijos kursai M. Montesso-ri metodo centre Vilniuje. Paskaiti-ninkės – S. Vaišvilienė ir O. Gaspar-kienė. 1995 m. VDU Socialinių moks-lų fakulteto Taikomosios pedago-gikos magistrantė Laima Sajienė ap-



Stasė Vaišvilienė.
„Draugo“ archyvo nuotr.

tai jos kelionės į Lietuvą bus dažnesnės, kad ateis laikas, kai ji ne tik važiuos į laisvą tėvynę, bet ir padės atgaivinti Lietuvoje prieš sovietų oku-paciją buvusį Montessori mokymą. Kaip Lietuvos valstybingumas, taip ir Montessori švietimo sistema bren-do daug anksčiau. Dar 1987 metais lietuviškos montesorininkės iš JAV – D. Petrutytė ir S. Vaišvilienė – atvyksta į Lietuvą, o jau 1988 metais S. Vaiš-vilienės pakviesta į Čikagą susipa-žinti su Beverly M. Montessori mo-

gynė magistro laipsnį tema „M. Mon-tesessori pedagoginės sistemos anali-zė“.

Matydama gražias Lietuvos pe-dagogų pastangas, S. Vaišvilienė kreipėsi į Lietuvių Fondą su prašy-mu paremti Lietuvos montesorinin-kus. Fondas paskyrė 2,000 dol.

M. Montessori idėjų plitimas Lie-tuvoje 1990–2000 metais, paskatino tobulinti ikimokyklinį ir pradinį ug-dymą Lietuvos švietimo įstaigose. Atsirado nemažai programų, projek-tų, nukreiptų į vaiką, išleista daug pedagoginės ir psichologinės litera-tūros. Vargu, ar būtų tokie žymūs Lietuvos pedagogų pasiekimai šioje srityje, jei ne išėvijios lietuviškos, tarp kurių didelę vagą montesoriškuose arimuose išarė ir S. Vaišvilienė.

Šalia montesoriškų darbų, jubi-liatė redagavo žurnalą „Mūsų vai-kas“, skaitydavo paskaitas mokyto-jams Dainavos studijų savaitėse, da-lyvavo kitoje JAV Lietuvių Bendruo-menės veikloje.

Dar viena jos aistra – kelionės. „Atlikusi ilgą kelionę iš Sibiro į Ma-žeikius mamos pilve (tėvai grįžo lie-pos mėnesį, o aš gimiau rugpjūčio 18 d.) pamėgau keliones“, – apie savo po-mėgį keliauti dienoraštyje rašo su-kaktuvininke. Kelionės prasidėjo dar besimokant gimnazijoje ir tęsėsi gy-venant JAV. Kartu su vyru Vladu ap-keliauta Kanada, skersai išilgai išva-žinėta Amerika, aplankyta ne viena Europos šalis, Australija, Naujoji Ze-landija. O kiek kartų pabūvota Lie-tuvoje! Storas nuotraukų albumas, užpildytas kelionių nuotraukomis, primena tas keliones.

Nueitas ilgas ir nelengvas gyve-nimo kelias. Tačiau ir sulaukusi gar-baus amžiaus S. Vaišvilienė ilstėtis nėra kada – reikia rašyti atsimini-mus, skaityti, pasidomėti, kas naujo montesoriškoje veikloje. Tad sveikin-dami sukaktuvininke gražios sukak-ties proga, linkime jai sveikatos ir dar daug darbingų valandų.

Kaip nusivelti gėlę? Pamoka su Karolina Kunčinaite

AUDRONĖ SIDAUGIENĖ

Mugėse, meno dirbinių parduotuvėse matome Lietuvoje jau keletą metų labai populiarių dirbinių iš veltinio. Kai dailininkė Karolina Kunčinaite, besisvečiuojanti Čikagoje ir Čiurlionio galerijoje, Jaunimo

centre rodanti savo veltinius, pasiūlė pamokyti tokių gėlių pasidaryti, „Alatėjos“ klubo moterys sukluso: įdomu ir pačioms išmokti, ir kitoms parodyti. Tad pirmąjį rudens vakarą, rugsėjo 23 dieną, į Čiurlionio galeriją rinkosi moterys, norinčios panerti savo rankas į šiltą vilnos, muilo ir

vandens kilimą...

Galerijos šeimininkė Laima Apanavičienė pristatė menininkę K. Kunčinaite, papasakojo apie jos kūrybą, apžiūrėjome galerijos sienas puošiančias lelijas ir kitas nuostabias gėles.

Moterys susirinko rimtai nusi-teikusios – prisinėšė spalvotos vilnos kamuolių, bambukinių servetėlių, muilo... Ir daug daug noro pasidaryti patį gražiausią rudeninį papuošalą!

Karolina paaiškino veltimo tech-niką, tada visos savarankiškai pasi-rinkome spalvų gamą ir pradėjome velti. Ne taip lengva tai daryti taisyklingai, bet profesionalios mokytojos padedamos greitai jau turėjome po didelį veltinio gabalą. Paėmėme į rankas žirkles – pražydo nuostabios, nepakartojamos gėlės!

Džiaugėmes kaip mažos mergaitės, pačios padariusios po originalų papuošalą, ir jautėmės dėkingos Karolinai. Tai buvo nuostabiai ramus vakaras įdomių moterų būryje...

Jeigu norėtumėte dalyvauti ant-rojoje Karolinos pamokoje, skam-binkite Audronei 708-205-8742 ir skaitykite skelbimus – greitai pranešime kito užsiėmimo datą.



Karolina Kunčinaite (viduryje) moko moteris velti veltinį.
Laimos Apanavičienės nuotr.

Skelbiamas „Draugo“ prenumeratos vajas

Kad jau 102 metus gyvuojantis laikraštis išsilaikytų, reikia skaitytojų talkos. Rugsėjo – gruodžio mėnesiais skelbiamas „Draugo“ prenumeratos vajas. Kreipiamės į tėvelius ir senelius – užprenumeruokite „Draugą“ savo vaikams ir vaikaičiams. Skaitantys šį laikraštį užsakykite jį studentams. „Draugas“ turėtų pasiekti kiekvieną lietuvišką šeimą.

DRAUGAS
LIETUVIŠKAS MOKYTOJŲ LAIKRAŠTIS
Išleidimo laikotarpis: 4-6 kartai per mėnesį
JAV bendrovės ketina investuoti į Visagino AE

Naujiems prenumeratoriams daroma 20 proc. nuolaida – metinė laikraščio prenumerata kainuos tik 120 dol.

Užsakykite „Draugą“ tiems, kurie dar jo neskaito. Nudžiuginkite jaunas šeimas, gimines, pažįstamus švenčių, gimtadienių ar kitomis progomis padovanodami jiems laikraštį.

Čekius prašoma rašyti „Draugas“ ir siųsti adresu **4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629.**

Leidėjai

RENGINIŲ KALENDORIUS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

SPALIS

Spalio 2 d., sekmadienį: – Jaunimo centro moterų klubas ruošia sezono atidarymą. 10:30 val. r. – šv. Mišios koplyčioje, po Mišių Jaunimo centro kavinėje moterys vaišins blynais.

– „Mama Luigi” restorane (7500 S. Harlem Ave., Bridgeview, IL) vyks Šv. Kazimiero kongregacijos seserų ruošiamas pokylis. Įėjimas nuo 12 val. p. p., iškilmingi pietūs – 1:30 val. p. p. Daugiau informacijos tel. 773-776-1324 (seselė Genevieve).

– PLC didžiojoje salėje vyks Lietuvos Dukterų draugijos metiniai iškilmingi „Rudens pietūs”. Vietas užsisakyti galima pas Gražiną Kazėnienę tel. 630-272-9131 ir Aldoną Rukuižienę tel. 708-499-4845. Pradžia 12:30 val. p. p.

– Gedimino lituanistinės mokyklos patalpose (St Andrews Lutheran Church: 10 South Lake Street, Mundelein, IL) vyks susitikimas su neseniai įkurto „Judėjimo Lietuvos piliečiai” atstovais. Susitikime dalyvaus PLB valdybos pirmininkė Regina Narušienė. Pradžia 2 val. p. p.

Spalio 6 d., ketvirtadienį: Šaulių namuose (2417 W. 43th St., Čikaga, IL) vyks Tauragės klubo susirinkimas. Pradžia 1 val. p. p. Tel. pasiteirauti 773-471-2239.

Spalio 7–9 d.: „Renaissance Newark Airport” viešbutyje (1000 Spring St., Elizabeth, NJ 07201) vyks JAV LB XIX tarybos III sesija. Daugiau informacijos suteiks JAV LB Elizabeth, NJ apylinkės pirmininkas Laurynas Misevičius tel. 732-317-9195, el. paštu larrykaunas@yahoo.com arba šios apylinkės išdininkas Rimantas Bitėnas tel. 914-961-7041; el. paštu rbitenas@aol.com

Spalio 7–9 d.: Vyks iškylos eitynės Neringos stovyklai paremti.

Spalio 8 d., šeštadienį: Pasaulio lietuvių centras kviečia į „kelionę” aplink pasaulį „Bou Voyage”. Laivas „išplauks” iš PLC Jaunimo salės (14911 W. 127th Street, Lemont IL) 6 val. v. Kapitono vakarienė – 7:30 val. v. Bilietus užsisakyti tel. 630-915-3110 (Goda Misiūnienė) arba 630-257-8617 (Elzytė Lietuvninkienė).

– San Francisco, „Holiday Inn, SFO” vyks Rudens balius. Pradžia 6 val. v.

Spalio 9 d., sekmadienį: PLC didžiojoje salėje vyks Lietuvos vaikų globos būrelio „Saulutė” organizuojamas kaimo kapelos „Sodžius” labdaros koncertas. Pradžia 12:30 val. p. p.

– Ateitininkų namuose (1380 Castlewood Dr., Lemont, IL) Čikagos ateitininkai sendraugiai „Ateities” žurnalo 100 metų sukakties proga ruošia Kęstučio A. Trimako parengtą „Ateities” poetų kūrybos pyne-montazą „Švęskime gyvenimą”. Popietėje Lietuvių rašytojų draugijos 2010 m. literatūros premija bus įteikta K. A. Trimakui. Pradžia 12:30 val. p. p.

Spalio 13 d., ketvirtadienį: Šaulių namuose (2417 W. 43th St., Čikaga, IL) vyks Pensininkų klubo susirinkimas. Pradžia 1 val. p. p. Tel. pasiteirauti 773-471-2239.

Spalio 13–24 d.: JAV lietuvių bendruomenėse lankysis žinomas vaikų rašytojas Vytautas Račickas. **Spalio 15 d.** jis susitiks su Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Detroit, MI mokiniais; **spalio 21 d.** 7:30 val. v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo

centre vyks rašytojo susitikimas su visuomene. V. Račickas kalbės tema „Vaikų ir jaunimo literatūra dabartinėje Lietuvoje”; **spalio 22 d.** rašytojas lankysis Čikagos lituanistinėje mokykloje ir Maironio lituanistinėje mokykloje, Lemont.

Spalio 13–17 d. PLC didžiosios salės vakarinėje dalyje Lemont vyks renginių ciklas „Su Palaimintuoju Jurgiu Matulaičiu”. Ciklą ves ses. Ignė Marijošiūtė, MVS. Lemont. **Spalio 13 d., ketvirtadienį:** „Pavyzdys patraukia. Pabraidžioti Matulaičio šventumo ‘mokykloje’”. Ryte nuo 9 val. r. iki 10:30 val. r.; vakare nuo 7 val. v. iki 8:30 val. v. **Spalio 14 d., penktadienį:** „Matulaičio ir jėzuitų prieglobstyje. Dvasingumo panašumai”. Ryte nuo 9 val. r. iki 10:30 val. r.; vakare nuo 7 val. v. iki 8:30 val. v.



Spalio 13–24 d.: JAV lietuvių bendruomenėse lankysis žinomas vaikų rašytojas Vytautas Račickas.

Spalio 16 d., sekmadienį: „O vis dėlto – nuostabus! Kitoks žvilgsnis į Palaimintąjį J. Matulaitį”. Vakare nuo 7 val. v. iki 8:30 val. v. **Spalio 17 d., pirmadienį:** Buvusių maldos programėlės klausytojų ir knygų ratelio dalyvių susitikimas vyks nuo 7:15 val. v. iki 8:30 val. v.

Spalio 13–19 d. vyks Mindaugo Briedžio koncertai. **Spalio 13, ketvirtadienį:** Čikagos kultūros centre (78 E. Washington St., Chicago, IL 60602), Sidney Yates Gallery salėje (4 aukšte), pradžia 6:30 val. v. **Spalio 14 d., penktadienį:** restorane „Kuni-gaikščių užėiga” (6312 S. Harlem Ave., Summit, IL 60501), pradžia 7 val. v. Staliukas užsisakyti tel. 708-594-5622. **Spalio 15 d., šeštadienį:** Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje (6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629), pradžia 5 val. v., iš karto po vakarinių šv. Mišių. **Spalio 16 d.** muzikantai išvyks į New Mexico valstiją, kur vyks pasirodymai Santa Fe mieste. **Spalio 19 d., trečiadienį:** „Chopin Theater” (1543 W. Division St., Chicago, IL 60642) M. Briedis ir A. Garsonaitė dalyvaus projekte „Skersvėjai” su Kęstutiu Stančiausku, Aldegunda, Al Day, Victor Sanders, Airis ir kitais. Pradžia 8 val. v. Daugiau informacijos tel. 708-574-3992.

Spalio 14 d., penktadienį: Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre vyks jungtinės dailininko Osvaldo Jablonskio akvarelių parodos „M. K. Čiurlionio Lietuva” ir grafiko Egidijaus Rudinsko parodos atidarymas. Dalyvaus O. Jablonskio dukra Joana Jablonskytė ir šių parodų kuratorius

Arvydas Žalpys. Muzikinę programą atliks solistė Nijolė Penikaitė ir pianistė Nijolė Šimulynienė. Pradžia 7:30 val. v.

Spalio 14–16 d.: Carmelite Spiritual Center (Darien, IL) vyks Akademinio skautų sąjūdžio metinė šventė ir Studijų dienos. Pranešimus skaitys LR Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius Arvydas Daunoravičius, seselė Ignė Marijošiūtė, psichologas, visuomenininkas, „Draugo” bendradarbis dr. Romualdas Kriaučiūnas. Daugiau informacijos tel. 708-567-9611 (fil. Vilija).

Spalio 15 d., šeštadienį: Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga (ALIAS) organizuoja architektūrinę ekskursiją pėsčiomis po Čikagos centrą. Ją lietuvių kalba ves patyręs vadovas Jurgis Ansysas. 11 val. r. atvykti į „Architecture Fundation” vestibulį (224 S Michigan Ave., Chicago, IL).

Spalio 15–lapkričio 27 d.: Lietuvių dailės muziejuje, PLC, vyks Latvių meno draugijos ir „Klinklava Gallery” (Three Rivers, MI) pristatomos 24 Latvijos išeivijos dailininkų parodos „The Artist in Exile: Latvian Refugee Art 1944–1950” atidarymas. Pradžia 7 val. v.

Spalio 16 d., sekmadienį: PLC, Lemont, vyks KorpGiedra premijos „Lietuvei moteriai, ypatingai pasižymėjusiai krikščioniškų idealų tarnyboje” įteikimas ses. Ignėi Marijošiūtei. Pradžia 12:30 val. p. p.

– So. Bostono Lietuvių piliečių klube (368 West Bdwy, So. Boston, MA) vyks kultūrinis subatvakaris. Bus rodomas Long Island ir St. John universitetų profesorės, Tautos fondo bei New York lietuvių radijo vadovės dr. Giedrės Kumpikaitės sukurtas premijuotas dokumentinis filmas „Sparnams prisiminti” (anglų kalba). Pradžia 1:30 val. p. p.

– Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629) vyks Wesley Adamczyk iliustruota paskaita apie tremtį. Pradžia 2 val. p. p. Daugiau informacijos tel. 773-582-6500 arba www.balzekas-museum.org

Spalio 22 d., šeštadienį: Camelot Banquet salėje (Hickory Hills, IL) vyks Čikagos lietuvių moterų klubo (CLWC) sukaktuvinis 50 metų „Gintaro pokylis”. Pradžia 5 val. p. p.

– „Zhivago” restorane (9925 Gross Point Road, Skokie, IL) vyks JAV LB Waukegan-Lake County apylinkės metinis rudens renginys: „Nuostabus vakaras – Čiurlionis. 100”. Pradžia 7 val. v. Vietas užsisakyti tel.: 847-668-1731.

– Alice Tully Hall, Starr Theater (Broadway ir 65th St. sankirtoje) vyksiančio festivalio „White Light” programoje dalyvaus lietuviai atlikėjai pianistas Andrius Žlabys ir violončelistė Giedrė Dirvanauskaitė. 7:30 val. v. jie drauge su žinomu smuikinininku Gidon Kremer atliks J. S. Bach, S. Gubaidulina, D. Šostakovič ir V. Silvestrov kūrinius.

Spalio 23 d., sekmadienį: Lietuvių dailės muziejuje PLC vyks Lietuvos vaikų globos būrelio „Saulutė” rengiamas M. K. Čiurlionio 100-ųjų mirties metinių paminėjimas. M. K. Čiurlionio gyvenimą apžvelgs Čiurlionio galerijos Jaunimo centre direktorė ir „Draugo” redaktorė Laima

Apanavičienė, M. K. Čiurlionio laiškus žmonai skaitys aktorė Audrė Budrytė, kompozitoriaus kūrinius atliks pianistas Edvinas Minkštinas. Pradžia 12:30 val. p. p.

– PLC didžiojoje salėje, Lemont, Žemaičių Kalvarijos vaikų ir jaunimo centro „Vilties vėrinėliai” programų vadovė, psichologė Jolanta Virbickienė skaitys pranešimą „Lietuvos kaimo socialinės rizikos šeimų vaikų problemos ir jų įveika”. Rengia organizacija „Vaiko vartai į mokslą”. Daugiau informacijos el. paštu vvm@childgate.org. Pradžia 12:30 val. p. p.

Spalio 30 d., sekmadienį: Royalty West Banquet (8675 South Archer Ave., Willow Springs, IL 60480) vyks labdaringi pietūs „Draugo” veiklai paremti. Meninę programą atliks Kauno valstybinio dramos teatro vadovas, aktorius Egidijus Stancikas. Pradžia 1 val. p. p. Daugiau informacijos suteiks „Draugo” administracija tel. 773-585-9500.

– PLC didžiojoje salėje vyks madų paroda „Rudens simfonija 2011”. Pradžia 12:30 val. p. p. Vietas užsisakyti tel. 630-257-0153 (Žibutė Prancėvičienė).

– Jaunimo centro kavinėje režisierius Arvydas Barysas pristatys filmą „Algimantas Kezys” iš serijos „Žymiausi pasaulio lietuviai”. Popietėje dalyvaus filmo režisierius A. Barysas ir A. Kezys. Pradžia 2 val. p. p.

LAPKRITIS

Lapkričio 12 d., šeštadienį: Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre vyks metinis Draugo fondo narių suvažiavimas. Pradžia 10 val. r.

Lapkričio 13 d., sekmadienį: Boston Šv. Petro parapijoje bus atnaujamoms šv. Mišios mirusiųjų atminimui. Mišių metu skambės kompozitoriaus Aleksandro Stankevičiaus (Montreal, Canada) „The Requiem”, kurią atliks jungtinis Montreal, Ottawa ir Boston lietuvių choras. Solistai – jauni atlikėjai Kristina Kliorytė, Monika Liubinaitytė ir Kęstutis Daugirdas. Pradžia 10:30 val. r.

– Lietuvių dailės muziejuje, PLC, Lemont, vyks Marijos Remienės antros knygos „JAV lietuvių kultūros keliuose” sutiktuvės. Programoje dalyvaus rašytoja, buvusi „Draugo” vyr. redaktorė Danutė Bindokienė ir „Draugo” bendradarbis dr. Romualdas Kriaučiūnas. Popietę globoja skautininkių ir vyr. skaučių draugovė „Sietuva”. Pradžia 1 val. p. p.

Lapkričio 18 d., penktadienį: Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre vyks dailininko Arūno Slapšio parodos atidarymas. Dalyvaus autorius. Pradžia 7:30 val. v.

Lapkričio 19 d., šeštadienį: PLC, Lemont, vyks Generolo T. Daukanto jūrų šaulių kuopos ruošiamas rudeninė puota. Pradžia 6 val. v.

Lapkričio 20 d., sekmadienį: PLC, Lemont, vyks prof. dr. Romualdo Viskantos pagerbimas. Ruošia Vyduono fondas. Pradžia 12:30 val. p. p.

– Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre vyks Eglės Juodvalkės knygos apie Lietuvos partizanus „Sakalai naktį nemiega” sutiktuvės. Paskaitininkė – „Draugo” vyr. redaktorė dr. Dalia Cidzikaitė, programos vedėjas – Linas Umbrasas. Rengia Lietuvos rašytojų draugija. Pradžia 1 val. p. p.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

JAV pareigūnai tvirtina, kad nukautas arabų „al Qaeda“ vadovas

Washington, DC (BNS) – JAV pareigūnai patvirtino, kad JAV gimęs musulmonų dvasininkas Anwar al-Awlaki, susijęs su „al Qaeda“ grupute Jemene, buvo nukautas per Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) bepiločio antskrydį, bei laiko tai amerikiečių bei jų sąjungininkų sėkme kovoje su ginkluotais islamo radikalais.

„Galiu patvirtinti, kad jis negyvas“, – sakė vienas prezidento Barack Obama administracijos pareigūnų, pageidavęs likti nežinomas. Dar du kiti amerikiečių pareigūnai nurodė, kad 40-metis A. al Awlaki žuvo per nepilotuojamo aparato antskrydį viename atokiame Jemeno kaime, kur vyko CŽV surengta aviacijos smūgių kampanija.

JAV vyriausybė pernai paskelbė jį „pasauliniu teroristu“. JAV tam tikroms pajėgoms buvo nurodyta nužudyti A. al Awlaki, ir tai mėginta pa-

daryti, nes Washington yra įsitikinęs, jog A. al Awlaki ragindavo angliškai kalbančius musulmonus rengti išpuolius prieš Jungtines Valstijas ir buvo laikomas žmogumi, kuris galėjo padėti „al Qaeda“ užverbuoti daugiau ekstremistų Vakarų šalyse.

JAV žvalgyba vadino jį Arabijos pusiasalio „al Qaeda“ „išorinių operacijų vadovu“. Ši grupuotė laikoma pavojingiausia teroristų tinklo šaka.

„Jis planavo ir tiesioginius išpuolius prieš Jungtines Valstijas, – sakė vienas JAV pareigūnas. – Taip pat Awlaki viešai ragino puldinėti amerikiečius ir JAV objektus pasaulyje bei ragino imtis smurto prieš arabų vyriausybes, kurios, anot jo, veikia prieš ‘al Qaeda’.“ Pasak šio pareigūno, A. al Awlaki nužudymas esąs naujausias „pasaulinio kovos su terorizmu JAV ir jos partnerių sėkmės pavyzdys“.

Vokietija pritarė euro zonos gelbėjimo planui

Berlynas (BNS) – Vokietijos parlamentas pritarė euro zonos gelbėjimo fondo (EFSF) padidinimo planui. Šis balsavimas buvo didelis išbandymas kanclerei Angela Merkel, nes kai kurie jos koalicijos nariai nenori skirti daugiau pinigų skolose skendinčiai Graikijai. A. Merkel anksčiau sakė tikinti, kad šis balsavimas turi parodyti Vokietijos ryžtą išgelbėti eurą.

Šias pertvarkas Europos valdžia suderino dar liepą, nuo tada euro zonos šalims teko patvirtinti susitari-

mus. Pagal planą numatoma išplėsti fondo įgaliojimus, tarp jų – ir valstybių skolos vertybinių popierių išpirkimo teisę, paramą rekapitalizuojant bankus.

Skolų krizė Europoje kilo praėjusiais metais, kai smarkiai išsiskolinę Atėnai daugiau nebeįstengė skolintis lėšų atviroje rinkoje ir buvo priversti prašyti paramos tarptautinių kreditorių. Vėliau skolų krizė sudrebino ir Airiją bei Portugaliją, ties krizės riba atsidūrė ir trečioji Europos ekonomika – Italija.



Washington, DC (LR ambasados JAV info) – Rugsėjo 23 d. Washington vyko kasmetinis Europos Sąjungos šalių narių labdaros renginys „Euro Night“. Nuo 2008 metų rengiamas „Euro Night“ sutraukia apie pusantro tūkstančio lankytojų ir suteikia galimybę šalims supažindinti su savo kultūra Washington gyventojus ir svečius. Renginio metu surinktos lėšos naudojamos Europos Sąjungos kultūriniais projektams Washington, DC. Šiais metais dvidešimt viena šalis pristatė savo nacionalinę virtuvę, tautinius drabužius, rankdarbius, muziką. Jau trečius metus iš eilės „Euro Night“ dalyvavo ir Lietuvos Respublikos ambasada Washington, DC. LR ambasados JAV nuotr.

Prokurorai apklausė V. Adamkų dėl jo galimai patirto šantažo

Vilnius (BNS) – Prokurorai apklausė buvusį šalies prezidentą Valdą Adamkų dėl jo teiginių apie galimai patirtą šantažą. Tai, kad pas prezidentą buvo atvykę prokuratūros atstovai pokalbiui, sakė V. Adamkaus sekretorė Rimona Matulienė.

Rugpjūčio pabaigoje pristatydamas antrąją savo knygą „Paskutinė kadencija: Prezidento dienoraščiai“, kadenciją baigęs prezidentas užsiminė apie svarbių valstybės asmenų šantažą, kurį jam teko patirti vadovaujant Lietuvai. V. Adamkus pasakojo gaudavęs ranka rašytus įvairius nurodymus, ką jis, kaip šalies vadovas, turėtų daryti, tačiau sakė kol kas pavadrįžį atskleisti negalintis.

„Kai kurių dalykų aš negaliu įrašyti net į savo dienoraščius, bet aš prisimenu tuos faktus fiksuojančius įvykius šalia su dokumentais, kurie parašyti ne mašinėle. Tai mūsų šiuo metu Lietuvos tautos vadų ranka rašyti nurodymai kaip valstybės prezidentui, kuriuose sakoma – jeigu tu darai tai, o ne ką kita, tu griausi valstybę kaip prezidentas“, – kalbėjo kadenciją baigęs šalies vadovas.

V. Adamkus aiškino neskelbiantis pavardžių, nenorėdamas padaryti žalos žmonių tikėjimui. Jis svarstė, kad galbūt neleis minėtų ranka rašytų nurodymų viešinti 50 metų. V. Adamkus prezidentu buvo dvi kadencijas – 1998–2003 ir 2004–2009 m.

Apie suteiktą kitos valstybės pilietybę pranešti neskubama

Vilnius (Delfi.lt) – Įgijus kitą pilietybę, Lietuvos valstybės netenka iškart. Po to parvykus į gimtinę tenka susidurti su užsieniečiams taikomais suvaržymais. Tad mūsų krašto pilietybę praradę tautiečiai linę slėpti savo naująjį statusą. Tačiau iki šiol nesugalvojama, kaip sukontroliuoti šį procesą, rašo „Lietuvos žinios“.

Netekusieji Lietuvos pilietybės kartais bando gudrauti – trumpam grįžę į tėvynę nebegaliojančius mūsų krašto piliečio dokumentus bando pakeisti naujais. Migracijos specialistai susirūpinę, kad apie lietuviams suteiktą kitos valstybės pilietybę jiems nepranešama. Apie tai sužinoma tik tuo atveju, jei apie naująją pilietybę jiems praneša pats buvęs mūsų valstybės pilietis. Tačiau daugelis išvykusiųjų atsakingoms institucijoms nė neketina apie tai pranešti. Ne vienas jų taip elgiasi sąmoningai: atvykęs į Lietuvą jau kaip užsienietis, jis netenka nemažos dalies teisių, tokių kaip – be apribojimų pirkti žemę ar, pavyzdžiui, steigti bendrovę. Migracijos įstaigų darbuotojai

sako, kad kai kuriuos piktnaudžiavimo atvejus jie išsiaiškina, tačiau sukontroliuoti visų pažeidėjų kol kas neįmanoma. Tiesa, patyrę migracijos specialistai paprastai turi ir savų būdų atpažinti kitos valstybės piliečius, norinčius gauti ir Lietuvos piliečio dokumentus.

Migracijos tarnybos darbuotojai sakė, kad kai kuriais atvejais pamąčius nebegaliojantį dokumentą ir jo savininkui pareiškus norą gauti naujus, galima įtarti, kad galbūt žmogus jau turi kitos valstybės pilietybę. Anot jų, taip gali būti, jei, pavyzdžiui, Lietuvos piliečio nebegaliojančiame pase yra JAV viza. Paprastai pamatę šią vizą migracijos darbuotojai klausia, ar žmogus neturi JAV pilietybės. Faktai tikrinami net tais atvejais, jei žmogus į klausimą atsako neigiamai. Tikrinama ir tuomet, kai asmuo nori pakeisti negaliojantį dokumentą, bet yra deklaravęs išvykimą. Tačiau Europoje, kur sienos Lietuvos piliečiams yra atviros, mūsų šalies pareigūnai jaučiasi bejėgiai, nes nežinoma, į kurią valstybę siųsti paklausimą.

RENGINIŲ KALENDORIUS

GRUODIS

Gruodžio 4 d., sekmadienį:

Jaunimo centro didžiojoje salėje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) vyks Jaunimo centro kasmetinė lėšų telkimo vakariėnė.

Gruodžio 17 d. Portland Lietuvių Bendruomenėje bus švenčiamos

Kūčios, vyks kalėdinė eglutė.

2012 metai

KOVAS

Kovo 25 d. sekmadienį: PLC, Le-

mont, Korp!Giedra ruošia Marijos Pečkauskaitės-Šatrijos Raganos minėjimą. Pradžia 12:30 val. p. p.

Kovo 25–31 d. Aspen, Colorado, ŠALFASS/ALGS organizuoja kasmetinį kalnų slidinėjimą. Daugiau informacijos el. paštu: edmickus1@aol.com (Edvardas Mickus). Dėl nakvynės, lėktuvo ir kelto bilietų išigijimo kreiptis į Carol Pasternak el. paštu carol@ski.com arba tel. 1-800-525-2052 ext 3319 ar 1-970-309-8846.

BALANDIS

Balandžio 14 d., šeštadienį:

Hyatt the Lodge, Oak Brook, IL vyks šventinis pokylis, skirtas Lietuvių Fondo 50-ies metų jubiliejui. Daugiau informacijos tel. 630-257-1616 arba el. paštu: admin@lithfund

Balandžio 26–28 d. University of Illinois at Chicago vyks 23-oji Association for the Advancement of

Baltic Studies konferencija „The Global Baltics: The Next Twenty Years“. Daugiau informacijos: <http://depts.washington.edu/aabs/> arba aabsconfinfoChicago@gmail.com

BIRŽELIS

Birželio 28–liepos 1 d.: Boston

vyks XIV Lietuvių tautinių šokių šventė. Boston miesto centre įsikūrusiame viešbutyje „Sheraton Boston“ veiks lietuviška mugė. Prekybininkus, norinčius dalyvauti mugėje, prašoma susisiekti su šventės organizaciniu komitetu el. paštu muge@so-kiusvente2012.org

Jeigu norite, kad Jūsų žinutė patektų į „Renginių kalendorių“, informaciją siųskite redakcijai adresu 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629 arba el. paštu dalia.cidzikaite@gmail.com

Redakcija



Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.



ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

CHIRURGAI

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
262-948-6990

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

**VYTENIS GRYBAUSKAS, MD**
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų ruo-
šos darbininkėms.
Galima gyventi kartu arba atvykti
į darbą ir išvykti.
Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

South side intermodal trucking
company looking for experienced
CDL drivers. 80% drop and hook.
Call Mr. White at **815-834-9090.**

Žinoma! Skokie perkraustymo kom-
panijai skubiai reikalingi perkrausty-
tojai, pagalbinių darbininkai ir
vairuotojai. Geras atlyginimas ir
kitos išmokos. Skambinti į Golan's
dispečerinę tel. **847-673-3309**

www.draugas.org

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai **Illinois Pain Institute**
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
5850 W 111th Street
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
Holy Cross Hospital, #410S
Tel. 773-884-7960

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

GINEKOLOGIJA

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos susitarus

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

Century 21
Accent Realty
10200 S.
Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: **708-423-9111**
Fax: **708-423-9235**
Cell: **708-945-9909**
E-mail: astykuny@aol.com

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių
nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir
priemiesčiuose.

Lietuviškais Prūsijos takais...

Atkelta iš 7 psl. Algimantas – irgi iš Sibiro tremtos šeimos, išgyvenęs Karaliaučiuje beveik 50 metų, buvęs Lietuvių Bendruomenės pirmininkas.

Buvome numatę susitikti su vietiniu verslininku Vytautu viename iš jo restoranų. Jis gimęs Kazachstane, kur buvo ištremtas jo tėvas. Sako, kad jis ten pralobo, versdamasis iš Afganistano gaunamomis prekėmis, paskui persikėlė gyventi čia. Šalia savo verslo, jis yra Kaliningrado srities Dūmos deputatas. Lietuviškai nemoka, bet lietuvių veiklą yra rėmęs finansiškai. Tačiau jo nesulaukėme. Atvyko vienas iš jo asmens sargybinių pasakyti, kad jis vėluoja. Neturėjau laiko laukti, o su sargybiniu kalba nesirišo – pasisveikindamas su juo, maniau, kad su-traiškys mano ranką, aiškiai norėjo, kad suprasčiau, su kuo turiu reikalą.

Užvažiavome į Kaliningrado Lie-tuvos konsulatą pasikalbėti su Ro-manu Senapėdžiu, konsulato kultū-ros atašė. (Už savaitės aš jį sutikau Vilniuje, Tauro kalne, „blusų turgu-je“, kur įsigijau keletą senų knygų.) Iš konsulato užsukome į Karaliau-čiaus policijos ligoninę paviešėti pas ligoninės administratorių kėdainiškį Algirdą Jodenį. Jis tuojau nusivedė mus į ligoninės rūsi, kur įrengta pirtis, dušai, gražiai ištaisytas svečių kambarys. Algirdas – veiklus Lietu-vių Bendruomenės narys, priklauso lietuvių vyrų ansamblui. Užklausiau jo: „Ši pirtis su visais įrengi-mais – ligoniams?“ Atsakė: „Kartais leidžiame ir jiems.“ Prisėdus svečių kambaryje šalia pirties, Algirdas atkimšo butelį, klausėmės nuotykių iš jo karinės tarnybos – anekdotai įdomesni negu „Kareivio Šveiko“.

Iš policininkų pirties gerai nu-siteikę važiavome į Šv. Šeimynos ka-talikų bažnyčią Mišioms. Buvo tre-čiadienio vakaras, susirinko kiek daugiau nei 20 žmonių. Sekmadie-niais sako, kad būna 150 ir daugiau. Po Mišių nuėjome į parapijos salę, kur po keleto pranešimų vyko paben-dravimas prie kavutės. Susipažinau su vienu kitu, tarp jų ir su Vinco Mykolaičio-Putino brolio dukra, kuri irgi jau daug metų čia šeimą sukū-rusi gyvena.

Vakarą užbaigė Karaliaučiaus lietuvių vyrų ansamblis žemaitišku pavadinimu „Penkė vaikee“. An-sambliai vadovavo ir akordeonu pri-tarė Algirdas Karmilavičius, o kitas Algirdas („Kareivis Šveikas“) mušė būgną. Ypatingą išpūdį man padarė ansamblio sudainuotos „Yra šilas“ ir „Tremtinių daina“. Ansamblis praei-tais metais atšventė savo 10 metų jubiliejų, dalyvauja lietuvių dainų ir kitose šventėse Lietuvoje, apdovano-tas medaliais Lietuvoje ir Rusijoje.

Ketvirtadienį išvažiudamas bu-vau žadėjęs pravažiuoti Kaliningra-do pajūriu, bet diena buvo lynota, tai traukėme tiesiu keliu atgal į Lietuvą.

Neteko man sutikti nė vieno sen-buvio mažlietuvio. Po Antrojo pasau-linio karo jie, kaip ir mes kiti lietu-viai, buvo išsklaidyti po pasaulį. Či-kagoje veikia Mažosios Lietuvos fon-das išeivijoje, kuris, šalia kitų darbų, neseniai išleido keturių tomų labai naudingą „Mažosios Lietuvos encik-lopediją“. Dažnos mažlietuvių pavar-dės baigiasi galūnėmis „-at“ arba „-eit“. Pvz., roko muzikos grupės „Steppenwolf“ pagrindinio daini-ninko John Kay, gimusio Tilžėje, tikroji pavardė yra Joachim Fritz

Krauledat (Krauledaitis). Berlyno meras Klaus Wowereit (Voveraitis) – irgi mažlietuvių kilmės. Kitaip pa-sižymėjęs mažlietuvius buvo Alfred Naujocks (Naujokas), buvęs vokiečių SS majoras, 1939 metais vadovavęs vienam vokiečių būriui, užpuolant Vokietijoje, prie Lenkijos pasienio, buvusią radijo stotį. Šį užpuolimą Hitleris priskyrė lenkams ir panau-dojo kaip pretekstą užimti Lenkiją ir pradėti Antrąjį pasaulinį karą.

Didžiuma šio krašto dabartinių lietuvių, daugiausia atvykę po Ant-rojo pasaulinio karo, sukūrė mišrias šeimas. Algirdas Karmilavičius, Rė-zos lietuvių kultūros draugijos pir-mininkas Valdas Riškovas, Karaliau-čiaus lietuvių kalbos mokytojų sa-junga ir kiti Karaliaučiaus krašto lietuviai atlieka šaunų lietuviybės darbą. Deja, ateitis nedžiugina.

Senieji prūsai buvo baltų lietu-viams gimininga gentis. Po pasku-tinės vokiečių kryžuočių pergalės XIII a., prūsai buvo vokiečių pavergti ir paversti baudžiauninkais. Po Dide-lio badmečio ir maro (1708–1710) ir po vokiečių kolonizavimo prūsų kilmės žmonės dar sudarė apie 50 proc. kraš-to gyventojų. Vėlesni Prūsijos gyven-tojai, vadinami Mažosios Lietuvos „mažlietuviais“, lietuvių ir sulietu-vėjusių prūsų palikuonys, nors poli-tiškai, tikibiškai ir kultūriškai daug metų buvo atskirti nuo Didžiosios Lietuvos, daugiau negu proporcingai prisidėjo prie šiandieninės lietuvių tautos sąmonės kūrimo.

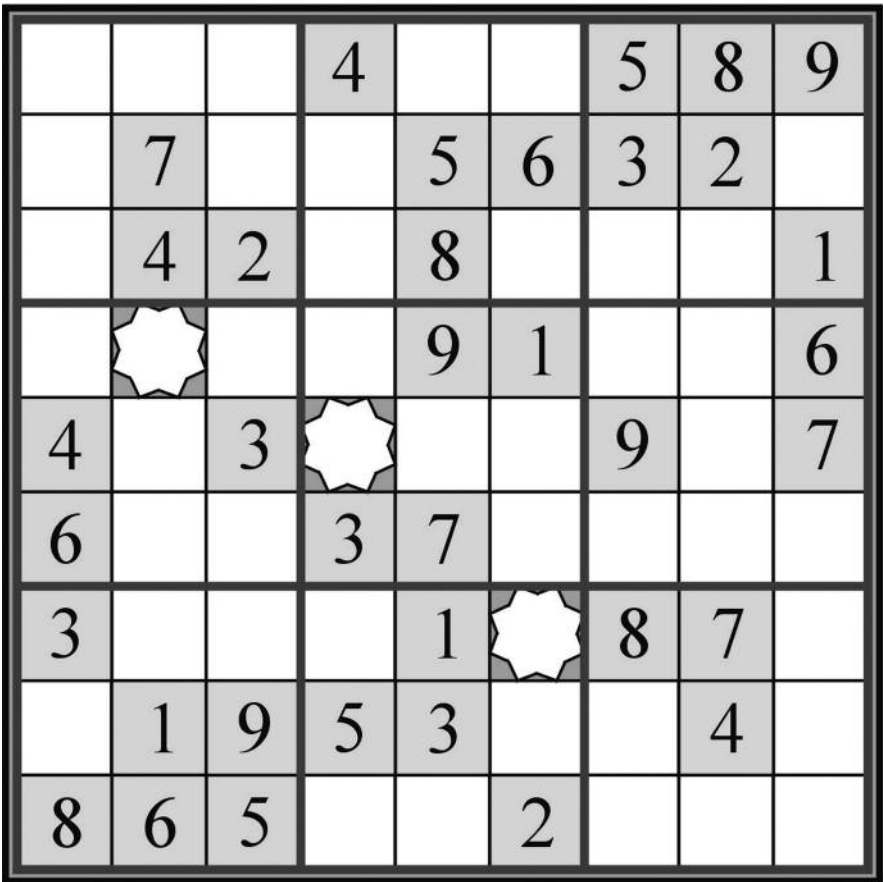
Būtų gaila, jei šis kraštas, lietu-vių tautai ir kultūrai tiek daug davęs, liktų be lietuviškos žymės. Vokiečiai, nors ir pakeisdavo lietuviškus vieto-vardžius, vis tiek, net ir pridėję vo-kišką galūnę, palikdavo žodžio šaknį lietuvišką. Lietuvių Tilžė tapo vokie-čių Tilsit, Gumbinė – Gumbinnen ir pan. O kas atpažins, kad dabartinis rusų Sovietsk – tai buvusi lietuviška Tilžė arba kad Gusev yra buvusi Gumbinė?



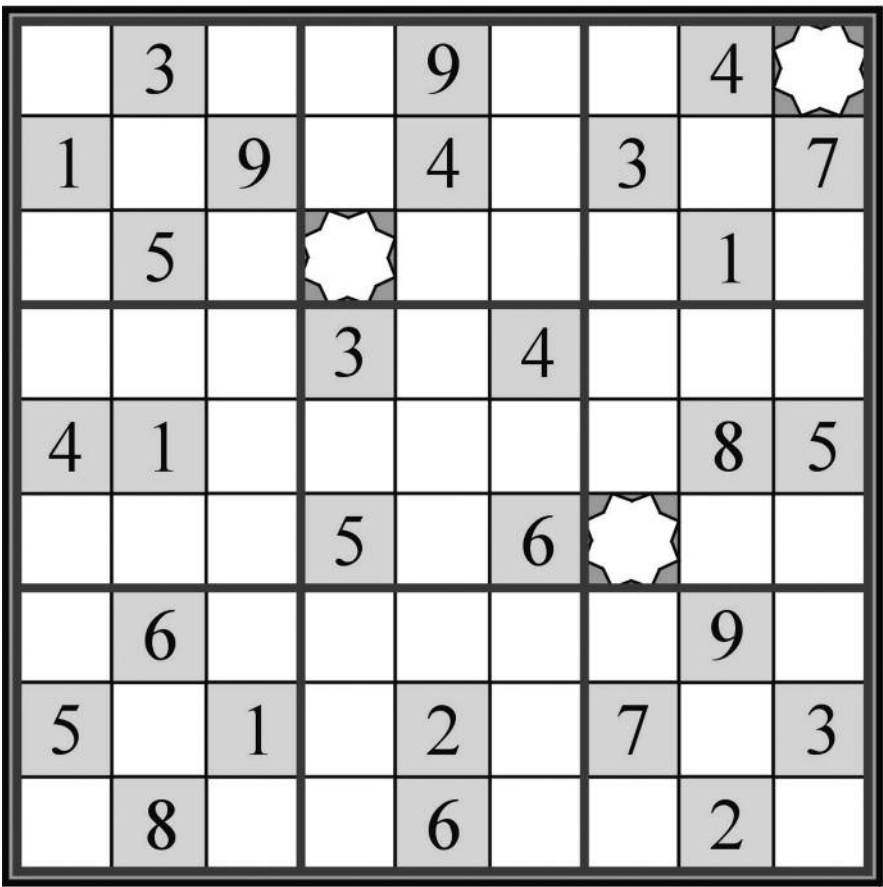
Išlikę Karaliaučiaus gynybinės sienos „Karališkieji“ vartai, anksčiau vadinti Gumbinės vartais, per kuriuos Vytautas, Jogaila, ir daug kitų garsių žmonių yra keliavę.

Pažvelkime į paprastą statistiką: 1970 metais Karaliaučiaus krašte iš 700,000 visų gyventojų 80,000 buvo lietuviai; 1980 m. lietuvių buvo jau tik 40,000, o 1990 m. – apie 20,000. Per paskutinį gyventojų surašymą iš ne-pilno milijono visų gyventojų lietu-vių rasta mažiau negu 14,000. Kai susitikdavau su mažesne ar didesne Karaliaučiaus lietuvių grupe, išsky-rus Algirdą Karmilavičių ir Valdą Rižkovą, aš buvau jauniausias, o man – jau 70 metų. Po Antrojo pasaulinio karo atvykusių gretos retėja, o jų vaikai nutautėja. Jeigu kas nors rim-tai nepasikeis, aišku, kokią statistiką pamatysime už dešimt metų.

Sudoku Nr. 43



+ + =



+ + =

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

- * **Licencijuota seselė-asistentė** ieško vakarais papildomo darbo. Tel. 708-289-9714, palikti žinutę.
- * **Moteris**, gyvenanti Palos Hills, ieško papildomo šeštadieniais ar įstaigų valymo darbo. Tel. 708-220-3202.
- * **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Galimi pakeitimai ar gali išleisti atostogų. Tel. 773-808-0011.
- * **Vidaus ir lauko** dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.
- * **Moteris** ieško senelių ar vaikų priežiūros darbo su gyvenimu. Tel. 708-244-5398.
- * **Moteris** (perka) ieško darbo prižiūrėti pagyvenu-

sius žmones. 10 metų patirtis, rekomendacijos, le-galūs dokumentai. Gali prižiūrėti ir lietuviškai kal-bančius vaikus. Atsilyginsiu. Tel. 708-425-0216 Angelė.

* **Prašau** atsiliepti žmogų, studijuojantį Moraine Valley College „Security services“ programos kursą. Tel. 708-359-0899.

LIETUVIŠKI
„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“
puiki slauga,
žemos kainos
Tel. 708-207-5023

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJASKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.; Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:
• implantai
• tiltai, karūnos, protezai
• vaikų dantų gydymas
• šaknies kanalų valymas
• chirurgija
• parodontozės specialistas kabinete
• kosmetinės procedūros — „veneers“,
balinimas
• TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Pasaulio Lietuvių Centro madų paroda

RUDENS SIMFONIJA

sekmadienį, 2011 m. spalio 30 d.
12:30 v.p.p. PLC Didžiojoje Salėje

Rezervacijos:
tel. 630-257-0153 (Žibutė Pranckevičienė)
Pietų ir bilieto kaina: \$3500

**PASAULIO
LIETUVIŲ CENTRAS**
LITHUANIAN WORLD CENTER
14911 E 127th Street, Lemont, IL 60439 • T. 630-257-8787 • admin@lcenter.org • www.lcenter.org

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

7 7 3 - 6 6 3 - 4 3 6 3



SIŪLOME:
• Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
• Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą,
Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
• Kruizai.
• Skrydžiai iš Lietuvos.

SIŪLOME 10% METINIŲ PALŪKANŲ

Jūsų investicija yra apsaugota Nekilnojamu Turtu.

**REALTY & INVESTMENTS**
Dėl smulkesnės informacijos skambinkite
tel. 630-965-6608

Investuojate ne daugiau kaip 65–70 proc. visos turto vertės.

Ilgametė patirtis ir daug laimingų klientų.

Pigiausi skrydžiai FINNAIR ir kitomis linijomis iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į
LIETUVĄ

**VYTIS TOURS**
1-800-778-9847
www.vytistours.com
info@vytistours.com
40-24 235th St., Douglaston, NY 11364

Prašau pasiteiraukite apie mūsų 2012 m. brošiūrą kelionėms į Lietuvą ir Pabaltijį.
Dėl turistinių kelionių skambinkite Ritai Penčylienei.

Sužinoti kainas ir padaryti rezervacija galite per
www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas.
Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE
Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčylienė
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net



**doleris.com**
tickets@doleris.com
1-800-514-9989
PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

ATLANTIC Express Corp.
1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

**Ocean Freight**
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

**Auto Export**
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

**Small Packages**
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

**Air Freight**
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

**Trucking**
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Judėjimas Lietuvos pilietybei išsaugoti

Atkelta iš 5 psl. kalbėtojai – kartais besijaudindami ištariame koki žodį ne taip, o kartais mūsų kalba tiesiog tyčia interpretuojama. Mes kalbame ne tik apie lietuvius, o apie visus Lietuvos žmones, kurie gimdami Lietuvoje įgijo Lietuvos pilietybę ir nori ją išlaikyti, kaip tai leista ir kitoms Lietuvos piliečių grupėms. Mes turime nuostatą, tikslą, siekius, uždavinius ir tuo vadovaujamės. Judėjimo atstovai yra susipažinę su dokumentais ir pilietybės įstatymu bei toliau aktyviai juos studijuoja.

– Ką manote apie Lietuvos valdžios parengtą „Globalios Lietuvos” – užsienio lietuvių išitraukimo į valstybės gyvenimą – 2011–2019 metų programą?

– Iš arčiau pasidomėjus šia programa-vizija, kyla klausimai – „O kur lietuviai, gyvenantys užsienyje? Kaip mes nustatysime, kad jie yra lietuviai?” Pirmiausia tokiai vizijai įgyvendinti yra būtina sutvarkyti pilietybės įstatymus, nes globalioji Lietuva be savo piliečių užsienyje nebus globalioji Lietuva. Aišku, programoje yra daug neblogų idėjų, taip pat – ir nerealių idėjų, bet jai įgyvendinti taip pat reikia lietuvių, gyvenančių užsienyje, o ne vien Lietuvoje.

– Lietuvos politikai siūlo pilietybės klausimo sprendimui rinktis referendumą, tačiau kartu abejojama, kad tai – tinkamiausia išeitis. Ką apie tai galvojate?

– Sumanymą keisti ar papildyti Lietuvos Respublikos Konstituciją turi teisę pateikti Seimui ne mažesnė kaip 1/4 visų Seimo narių dalis arba ne mažiau kaip 300,000 rinkėjų. Kažkodėl nutylima, kad tai daryti gali patys Seimo nariai. Pilietybės išsaugojimui referendumas nėra išeitis dabar – visų pirma žmonės Lietuvoje nėra tam pasiruošę, be to, nesame užtikrinti dėl balsuotojų skaičiaus. Tai tiesiog žlugtų. Iš kitos pusės, yra daroma viskas, kad tauta turėtų kuo mažiau teisių – pasigilinkite į Referendumo įstatymo siūlomas pataisas ir bus aišku. Jau ir Lietuvos žurnalistai apie tai mums gana aktyviai praneša, sakydami, jog Referendumo įstatymas yra toks, kad tauta juo neturi galimybės pasinaudoti.

– Seimo vadovės teigimu, Seime dirba teisininkų komisija, bandanti ieškoti kitų kelių, keičiant Pilietybės įstatymą. Ar teko domėtis šios komisijos darbu?

– Dar neteko, bet tikrai domėsimės. Būtų gerai, kad ši komisija ben-

dradarbiautų su PLB šiuo klausimu.

– Vienas iš Jūsų tikslų – skatinti Lietuvos piliečius, gyvenančius ne Lietuvoje, dalyvauti Seime, prezidento ir kituose rinkimuose. Kaip tai žadate daryti?

– Kaip jau minėjau, Judėjimas yra žmonių, mes tik juos galime informuoti, pateikti medžiagą apie būsimus rinkimus, kandidatus, kviesti aktyviai dalyvauti ir pareikšti savo valią. Manau, rasime originalių būdų, kaip tai padaryti. Tikrai nesėdėsime sudėję rankų.

Visą informaciją apie Judėjimą Lietuvos pilietybei išsaugoti galima rasti svetainėje www.pilietybe.com. Judėjimo LPI atstovams galima skambinti nemokamu telefonu 1-855-LIETUVA, rašyti Judėjimas LPI, P.O.BOX 871. Lake Zurich, IL 60047-0871 arba el. paštu: info@pilietybe.com

– Svarstant pilietybės klausimą, neišvengiamai liejasi emocijos. Kokios nuotaikos vyrauja Jūsų susitikimuose su žmonėmis? Kokių pasiūlymų išgirstate? Kokie darbai laukia?

– Iš pradžių susitikimuose tikrai buvo karšta. Rodos, tiek daug norima išsakyti šiuo klausimu, dalintis nuomone ir t. t. Bet vėliau tokie karštumai perėjo į svarstymus, ką mes galime padaryti, būdami Judėjimo atstovais? Turime daug planų, projektų, darbų, kuriems reikia laiko ir, aišku, žmonių palaikymo. Todėl spalio 2 dieną Judėjimą LPI pristatysime visuomenei. Kviečiame ateiti, jungtis, padėti vieni kitiems, išgirsti, kas yra padaryta, kas dar bus daroma. Mūsų viešnia – PLB pirmininkė R. Narušienė – skaitys pranešimą ir kalbės apie ateities darbus Lietuvoje. Kviečiu visus aktyviai prisijungti prie Judėjimo LPI ir dalyvauti misijos įgyvendinime.

Judėjimo LPI susitikimas su visuomene vyks spalio 2 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Gedimino Litanistinėje mokykloje (St Andrews Lutheran Church: 10 South Lake Street, Mundelein, IL). Tel. pasiteirauti: 847-668-1731.

– Dėkojame už pokalbį.

Kalbėjosi Loreta Timukienė

NUOMA

Brighton Park išnuomojamas
butas II aukšte pensininkams
su kredito patikrinimu.
Tel. 773-847-4855

**RACINE BAKERY**

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Šv. Mišias už a. a. Olimpijos Baukienės** sielą spalio 9 d. bus aukojamos Šv. Antano bažnyčioje (50th ir 15th gatvių sankirta, Cicero) 9 val. r. Kviečiame draugus ir pažįstamus kartu pasimelsti ir prisiminti velionę.

■ **Šv. Kazimiero kongregacijos seserys** maloniai kviečia visus į kasmetinį pokylį, kuris vyks sekmadienį, spalio 2 d. „Mama Luigi“ restorane (7500 S. Harlem Ave., Bridgeview, IL). Įėjimas nuo 12 val. p. p. Iškilmingi pietūs – 1:30 val. p. p. Vyks loterija. Vietas užsisakyti prašoma tel. 773-776-1324 (kviesti seselę Genevieve).

■ **Spalio 5 d. nuo 12 val. r. JAV LB Lemonto** socialinių reikalų skyriuje bus skiepijama nuo gripo (flu). Daugiau teirautis tel. 630-243-8611 arba atvykus trečiadienį į skyrių (PLC rūsyje, greta lifto). Pageidaujantieji išsamesnės konsultacijos gali parašyti V. Remeikai el. paštu bangos12 @comcast.net.

■ **Tauragės klubo susirinkimas spalio 6 d.** 1 val. p. p. vyks Šaulių namuose (2417 W. 43th St., Chicago, IL). Tel. pasiteiravimui 773-471-2239.

■ **Spalio 8 d. Pasaulio lietuvių centras** kviečia visus atvykti į metinį pokylį „Bon Voyage“ Jaunimo rūmų salėje. Laivo įgulos kokteiliai ir užkandžiai 6 val. v. Kapitono vakarienės pradžia 7:30 val. v. Bilietus „kelionei“ galima užsisakyti pas Godą Misiūnienę tel. 630-915-3110 ir Elzytę Lietuvninkienę tel. 630-257-8617.

■ **Užsienio lietuvių departamento direktorius Arvydas Daunoravičius** atvyksta į Čikagą ir dalyvaus Filisterių

Pirkiau Žmuidzinavičiaus,
Rimšos, Vizgirdos ir Kasiulio
tapybos darbus.
Tel. 708-349-0348.

skautų sąjungos Čikagos skyriaus ruošiamose „Studijų dienose“ spalio mėn. 14–16 dienomis Carmelite Spiritual Center, Darien, IL. Svečias skaitys paskaitą tema – „Pareigingumas visuomenei – socialinė perspektyva“. Apie dalyvavimą paskaitoje prašoma pranešti tel. 708-567-9611 (dr. Vilija Kerelytė).

■ **Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga (ALIAS)** jau penktą kartą organizuoja architektūrinę ekskursiją pėsčiomis po Čikagos centrą. Ją lietuvių kalba ves patyręs vadovas Jurgis Anyšas. Kviečiame spalio 15 d., šeštadienį, 11 val. r. atvykti į „Architecture Foundation“ vestibulį (224 S Michigan Ave., Jackson ir Michigan kampas, „Santa Fe“ pastatas).

■ **Wesley Adamczyk iliustruota paskaita** apie tremtį spalio 16 d., sekmadienį, 2 val. p. p. vyks Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago). Daugiau informacijos tel. 773-582-6500, arba www.balzekasmuseum.org

■ **Generolo T. Daukanto jūrų šaulių** kuopa lapkričio 19 d., šeštadienį, 6 val. v. kviečia visus į jų ruošiamą Rudeninę puotą Pasaulio lietuvių centre, Lemont.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Susitikimas-pokalbis apie sveiką** mitybą ir gyvenimo būdą vyks spalio 5 d. 6:30 val. v. Kviečiame visus į SLA – Susivienijimo lietuvių Amerikoje būstinę (307 W 30th St, Manhattan, NY 10001) vyksiantį susitikimą.

■ **JAV LB St. Petersburg LB apylinkės** metinis susirinkimas vyks Lietuvių klubo didžiojoje salėje spalio 27 d., ketvirtadienį, 2 val. p. p. Kviečiame visus gausiai dalyvauti.

■ **Šiaulių miesto berniukų choras „Dagilėlis“** spalio 29 d. 7:30 val. v. giedos Šv. Andriejaus bažnyčioje (19-ta ir Wallace St. sankryža, Philadelphia, PA).

www.draugas.org



Osvaldo Jablonskio piešinys.

Spalio 14 d., penktadienį, 7:30 val. v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre vyks jungtinės dailininko **Osvaldo Jablonskio** akvarelių parodos „M. K. Čiurlionio Lietuva“ ir grafiko **Egidijaus Rudinsko** parodos atidarymas

Atidaryme dalyvaus O. Jablonskio dukra Joana Jablonskytė ir šių parodų kuratoriaus Arvydas Žalpsys. Muzikinę programą atliks solistė Nijolė Penikaitė ir pianistė Nijolė Šimulynienė. Renginyje skirtas M. K. Čiurlionio 100-osioms mirties metinėms paminėti.



M. K. Čiurlioniui skirtą vakarą atidarė LR ambasadorius Washington, DC Žygimantas Pavilionis.

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis paminėtas LR ambasadoje JAV

Rugsėjo 24 d. koncertu Lietuvos Respublikos ambasadoje Washington, DC prasidėjo garsaus lietuvių dailininko, kompozitoriaus, chorvedžio, kultūros veikėjo Mikalojaus Konstantino Čiurlionio (1875–1911) 100-osioms mirties metinėms paminėti skirtas dešimties rečitalių ir pasikaitų renginys.

Lietuvos ambasadoje vykusiame renginyje skambėjo vieno talentingiausių jaunosios kartos lietuvių pianisto Gabrieliaus Alekno atliekami M. K. Čiurlionio vėlyvojo romantizmo kūriniai. Klausytojai taip pat tu-

rėjo galimybę išgirsti žymaus meno kritiko, Wellesley kolegijos profesoriaus Stasio Goštauto paskaitą apie M. K. Čiurlionio gyvenimą, meną ir muziką, susipažinti su jo tapyba.

Renginį rengia ir remia JAV Lietuvių Bendruomenė ir Lietuvių Fondas.

Ši programa bus atliekama Philadelphia, Atlanta, Orlando, St. Petersburg, Toronto, Detroit, Cleveland, New Haven ir Boston.

LR ambasados Washington, DC informacija

Spalio 30 d., sekmadienį, „Royalty West Banquet“
(8675 S. Archer Ave., Willow Springs, IL 60480)
vyks pietūs „Draugui“ paremti

Pradžia 1 val. p. p.

Daugiau informacijos suteiks „Draugo“ administracija tel. 773-585-9500.

Šokių šventės 2012 Boston organizacinis komitetas praneša, kad „Sheraton“ viešbutyje nebėra laisvų kambarių. Papildomai užsakytos vietos Boston centre esančiame viešbutyje „Marriott Copley Plaza“ (110 Huntington Ave., Boston). Kambario, kuriame yra dvi dvigulės lovos kaina 139 dol. už naktį (+ mokesčiai). Vietas užsisakyti galima internetu www.marriott.com, tel. 800-228-9290 ir 617-236-5800. Užsakant reikia pasakyti, kad dalyvausite Lietuvių tautinių šokių šventėje.



Daugiau informacijos tel. 617-572-1682 (diena) arba 617-265-5395 (vakare).

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com



Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

SKELBIMAS

Aukštos indėlių palūkanos.
2.25 proc. trejiems metams terminuoti indėliai, 2.75 proc. trejiems metams IRA terminuoti indėliai
California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, California
Tel. 310-828-7095
Valdžios apdrauda iki \$250,000

Namams pirkti paskolas
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500